НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Н А К А З

від _____ 20__ р. Київ № _____

Про внесення змін до Методики стандартного опитування щодо корупції в Україні

Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 11 Закону України «Про запобігання корупції»

НАКАЗУЮ:

1. Внести до Методики стандартного опитування щодо корупції в Україні, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 30.12.2021 № 842/21 (у редакції наказу Національного агентства з питань запобігання корупції від 04.06.2025 № 157/25), зміни, виклавши її у новій редакції, що додається.

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції відповідно до розподілу обов'язків.

Голова **Віктор ПАВЛУЩИК**

Національне агентство з питань запобігання корупції
№216/26 від 31.07.2026
Підписувач Павлущик Віктор Володимирович
Сертифікат 04AF212836405D990400000004BD38004F84EE00
Дата підписання 31.07.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Національного агентства
з питань запобігання корупції

30.12.2021 № 842/21

(у редакції наказу Національного
агентства з питань запобігання
корупції від _____ 2026 № ___)

Методика
стандартного опитування щодо корупції в Україні

І. Загальні положення

Ця Методика розроблена з метою створення уніфікованого інструментарію моніторингу ситуації щодо стану запобігання та протидії корупції в Україні, який дасть змогу досліджувати динаміку показників рівня поширеності корупції та сприйняття населенням ефективності антикорупційної діяльності.

Необхідність розробки та запровадження спеціального соціологічного інструментарію як базового елемента системи оцінювання рівня поширеності корупції обумовлена сучасними вимогами до механізмів розробки та реалізації державної антикорупційної політики, що містяться, зокрема, у ст. 61 Конвенції ООН проти корупції [1], де визначається, що держава розглядає можливість проведення аналізу тенденцій в галузі корупції та умов, в яких скоюються кримінальні корупційні правопорушення.

Конкретизація цих положень міститься в рекомендаціях міжнародних моніторингових структур. Зокрема, в рамках третього раунду моніторингу Стамбульського плану дій з протидії корупції Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР) Україні була надана Рекомендація 1.3: «проводити регулярні дослідження корупції з метою забезпечення аналітичної бази для моніторингу реалізації Антикорупційної стратегії та розробки її подальших поновлень»[2].

Важливість проведення регулярних досліджень підкреслена також у звіті ОЕСР щодо антикорупційних реформ в Україні за результатами п’ятого раунду моніторингу Стамбульського плану дій з протидії корупції ОЕСР: «Україна має добру практику проведення урядом регулярних опитувань щодо корупції. З 2020 року Національне агентство з питань запобігання корупції проводить

[1] Конвенція Організації Об’єднаних Націй проти корупції від 31 жовтня 2003 року: ратифіковано Законом України «Про ратифікацію Конвенції Організації Об’єднаних Націй проти корупції» від 18 жовтня 2006 року № 251-V // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: https://cutt.ly/YTn5Zf6.

[2] Anti-Corruption Reforms in UKRAINE. Round 3 Monitoring of the Istanbul Anti-Corruption Action Plan. / OECD // Adopted at the ACN meeting (Paris, 24 March 2015). URL: https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/Ukraine-Round-3-Monitoring-Report-ENG.pdf.

щорічні опитування громадян та суб'єктів господарювання (бізнесу) за стандартизованою методологією, розробленою та затвердженою Національним агентством з питань запобігання корупції. Ці опитування мають подвійну мету: визначення пріоритетних напрямів стратегії та вимірювання ключових показників для оцінки її ефективності»[1].

Положення щодо необхідності моніторингу антикорупційної діяльності імплементовані в українське антикорупційне законодавство.

Передусім варто зауважити, що відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 11 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) організація проведення досліджень з питань вивчення ситуації щодо корупції належить до повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство).

Законом України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки» передбачено, що загальна оцінка стану реалізації Антикорупційної стратегії на 2021–2025 роки, яка затверджена цим законом (далі – Антикорупційна стратегія), здійснюється на основі результатів оцінки виконання заходів державної антикорупційної програми з виконання Антикорупційної стратегії, *аналізу соціологічних і аналітичних досліджень з вивчення стану корупції*, статистичних спостережень та аналізу практики застосування антикорупційного законодавства.

В Антикорупційній стратегії визначено, що одним з очікуваних стратегічних результатів виконання завдань з формування та реалізації державної антикорупційної політики *(розділ 2.1)* є *здійснення на регулярній основі досліджень*, спрямованих на встановлення загальних показників та причин корупції в Україні, а також вимірювання досвіду та сприйняття корупції населенням[2].

Національне агентство розробило проект Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки[3], якою пропонується також передбачити, що одним з очікуваних стратегічних результатів вирішення проблем щодо забезпечення формування, координації виконання, моніторингу та оцінки ефективності державної антикорупційної політики *(розділ 1.1)* є забезпечення збору, узагальнення та візуалізації інформації *щодо сприйняття корупції та її реальної поширеності, рівня ураженості корупцією окремих сфер, а також найбільш поширених корупційних практик у них, отриманої завдяки використанню різних соціологічних методів дослідження*.

---

[1] OECD (2024), Review of Anti-Corruption Reforms in Ukraine under the Fifth Round of Monitoring: The Istanbul Anti-Corruption Action Plan (p. 24), OECD Publishing, Paris. URL: https://cutt.ly/Crj20XU2.

[2] Постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2025 року № 1786 «Про продовження строку виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки» строк виконання Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки з виконання Антикорупційної стратегії продовжено до дня набрання чинності Державною антикорупційною програмою на наступний період. При цьому Національному агентству визначено продовжити забезпечення проведення моніторингу та оцінки ефективності реалізації Антикорупційної стратегії. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1786-2025-%D0%BF#Text.

[3] Антикорупційна стратегія на 2026–2030 роки. Офіційний вебсайт Національного агентства. URL: https://nazk.gov.ua/uk/antykoruptsiyna-strategiya-na-2026-2030-roky/.

Серед індикаторів ефективності реалізації Антикорупційної стратегії, а також відповідних індикаторів, запропонованих проектом Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки, визначено показники, кількісне вимірювання яких можливе лише за допомогою проведення соціологічних опитувань[1].

Результати (дані) соціологічних досліджень мають бути використані для періодичного аналізу ефективності реалізації антикорупційної політики за умови, якщо вони є якісними та релевантними завданням дослідження (тобто відображають ситуацію щодо рівня та показників корупції в державі), а також є порівнюваними за роками.

Із цього випливає, що такі дослідження слід проводити за *уніфікованою методологією*, яка має ґрунтуватися на законодавчому визначенні корупції.

Варто зазначити, що під час розроблення проекту Антикорупційної стратегії було використано результати дослідження, яке було проведено у 2020 році[2], зокрема показники сприйняття респондентами рівня поширеності корупції в окремих сферах чи інститутах. На сучасному етапі реалізації державної антикорупційної політики соціологічні дослідження як інструмент моніторингу ефективності її реалізації (у т.ч. за відповідними індикаторами, визначеними в Антикорупційній стратегії) мають передбачати отримання даних щодо корупції в Україні за показниками як сприйняття, так і досвіду корупції. Зазначені показники мають характеризувати, зокрема, ***сфери реалізації державної політики*** *(у т.ч. на регіональному і місцевому рівнях)* ***та суспільного життя*** (далі – сфери).

При цьому ключовими є ***показники корупційного досвіду*** в певних сферах, що найбільш уражені корупцією та/або мають найбільше значення для економічного зростання та розбудови інклюзивних демократичних інститутів і, відповідно, є ***пріоритетними*** в контексті запобігання та протидії корупції.

За результатами аналізу кількісних показників корупції в таких сферах Національним агентством надалі має проводитися робота з вивчення та ідентифікації якісних характеристик корупції в пріоритетних сферах: аналіз чинного законодавства на предмет виявлення корупційних ризиків, аналіз типових корупційних практик та пошук способів (механізмів) їх усунення.

З огляду на зазначене вище, оцінювання рівня корупції має базуватися на таких засадах:

1. *Оцінки сприйняття стану та поширеності корупції мають формуватися на основі даних про реальні корупційні практики*. Тобто під час проведення таких опитувань мають використовуватися не тільки інструменти та підходи, що дають змогу оцінити сприйняття населенням корупції (в контексті суспільно-політичного життя в країні, інформації в медіа та міфів масової свідомості), а й інструменти та підходи, що уможливлюють визначення

[1] Крім того, ч. 3 ст. 20 Закону передбачено, що Національне агентство у рік завершення дії Антикорупційної стратегії готує національну доповідь щодо ефективності реалізації державної антикорупційної політики, яка, зокрема, має містити *узагальнений аналіз ситуації щодо корупції* та впливу здійснюваних заходів на рівень корупції (на основі статистичних даних та *результатів соціологічних досліджень*).

[2] Опитування «Корупція в Україні 2020: розуміння сприйняття, поширеність» було проведено у 2020 році за Методикою стандартного опитування щодо рівня корупції в Україні (затверджена рішенням Національного агентства від 12.01.2017 № 12. URL: https://cutt.ly/KrkmT9jo, https://cutt.ly/frkmOreR.

реального стану поширеності корупції в цілому та в окремих сферах суспільного життя, ідентифікацію найбільш поширених корупційних практик, причин їх існування тощо.

2. ***Інструментарій вимірювання рівня корупції та результати відповідних досліджень мають бути відкритими для громадськості.*** Можливість представників інститутів громадянського суспільства перевіряти та інтерпретувати дані проведених досліджень, зіставляти отримані результати з аналогічними даними інших досліджень щодо корупції сприятиме ефективній взаємодії держави з громадським сектором та підвищить суспільне сприйняття державної антикорупційної політики.

ІІ. Методологічні основи оцінювання корупції

Ця Методика – стандартизований інструментарій систематичного моніторингу та оцінки рівня корупції (як в цілому в Україні, так і акцентовано в пріоритетних сферах) та результативності антикорупційної діяльності в Україні.

Зміст і процедура такого дослідження (системи опитувань) відповідає меті та завданням із формування та реалізації державної антикорупційної політики.

2.1. Концепція дослідження

При формулюванні підходів до проведення стандартного опитування щодо корупції в Україні враховано існування двох базових дослідницьких стратегій, які не лише взаємодоповнюють одна одну, але й конкурують:

1) перша модель – орієнтована на вимірювання параметрів феномену сприйняття корупції як специфічного виміру масової свідомості;

2) друга – на оцінювання рівня поширеності корупційних практик в реальних відносинах.

Світовий досвід свідчить про певну «конкуренцію» цих підходів (дослідницьких стратегій), що ґрунтується на реальних недоліках та перевагах кожного з них[1]. Їхні відмінності та обмеження повинні враховуватись, а їхні співвідношення в межах національних чи міжнародних методологій оцінювання рівня корупції обумовлюються метою та завданнями такого оцінювання.

Зважаючи на потреби та повноваження Національного агентства щодо забезпечення формування та реалізації державної антикорупційної політики, в межах цієї Методики перевагу надано моделі оцінки рівня поширеності реальних корупційних практик загалом в Україні та у пріоритетних сферах[2].

При застосуванні моделі «сприйняття корупції» та оцінці певних показників через вивчення громадської думки існує постійний ризик отримання

[1] Докладніше див.: Засади методології оцінювання рівня корупції в Україні / [О.В. Сердюк, І.М. Осика, М.Ю. Огай, О.В. Волянська]. – К. : Аттіка–Н, 2010. URL: http://iahr.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/16.pdf.

[2] При цьому варто пам’ятати, що така дослідницька стратегія не може бути застосована в опитуваннях для оцінки досвіду корупції у деяких специфічних сферах (у вищих органах державної влади, політичної корупції тощо).

«соціологічних артефактів» – інформації не про реальний стан речей, а про певні стереотипи ставлення до проблеми корупції, що виникають під впливом медіа, політикуму та є чутливими до зміни суспільно-політичної ситуації в країні.

Проте в цілому періодичне вивчення громадської думки щодо сприйняття корупції (оцінки рівня поширеності корупції, діяльності органів влади, реалізації певних реформ тощо) навіть з урахуванням наявності впливу певних стереотипних уявлень є важливим і корисним як в контексті наступного впровадження інформаційно-просвітницьких та інших антикорупційних заходів, враховуючи аналіз таких даних у динаміці, так і для опосередкованої оцінки динаміки зміни загального рівня політичної корупції та корупції у вищих органах державної влади.

Систематичні соціологічні дослідження, що організовуватиме Національне агентство, мають стати інструментом отримання релевантних, репрезентативних та порівнюваних (в часі, порівняно з попереднім опитуванням) даних щодо рівня корупції за двома групами показників:

показники сприйняття корупції: сприйняття поширеності корупції в Україні загалом та окремих сферах, сприйняття зміни рівня корупції за останній рік, оцінка ефективності діяльності держави із запобігання та протидії корупції, ставлення до проявів корупції та «викривачів» тощо;

показники корупційного досвіду: оцінка рівня поширеності корупційних практик у реальних відносинах (реальних корупційних практик) загалом та в *пріоритетних сферах*.

Відповідно, ***процес отримання Національним агентством соціологічних даних для дослідження корупції*** передбачає циклічну послідовність відносно самостійних, але взаємопов'язаних між собою, організаційних етапів. Такий підхід, що впроваджує усталений механізм виявлення сфер з високою корупціогенністю, варто застосовувати періодично[1] для актуалізації даних щодо оцінки стану корупції в сферах та їх наступної пріоритезації на предмет проведення відповідних опитувань.

Організаційні етапи з отримання соціологічних даних для дослідження корупції (далі – організаційні етапи).

Підготовчий етап – формування базового переліку сфер для визначення рівня поширення корупції в них через проведення експертного опитування.

На цьому етапі шляхом аналізу застосування антикорупційного законодавства, функцій та повноважень державних органів щодо формування та реалізації державної політики в окремих сферах, а також результатів досліджень щодо наявності корупційних практик та ризиків у цих сферах, звужується їх коло

[1] Зокрема, передбачається, що з метою ідентифікації сфер, які потребуватимуть фокусування для проведення дослідження, Національне агентство може періодично (орієнтовно 1 раз на 4 роки в період підбиття підсумків реалізації діючої державної антикорупційної стратегії та підготовки проекту такої стратегії на новий період) та почергово провести заходи підготовчого та першого етапів для актуалізації переліків сфер дослідження, які можуть бути охоплені другим та третім етапами.

до такої кількості, яка дає змогу за допомогою експертних опитувань вивчити потенційний рівень поширення корупції в них[1].

Перший етап – проведення *експертних опитувань, спрямованих передусім на отримання оцінки щодо* рівня поширеності корупції в сферах. Цей етап є першочергово необхідним, оскільки отримані дані мають стати відправним орієнтиром для подальшого вибору окремих сфер, які будуть охоплені наступними організаційними етапами, та відповідних методів дослідження корупції в цих сферах[2].

Другий етап – проведення *репрезентативного опитування населення* України та репрезентативного *опитування представників суб'єктів господарювання[3] (бізнесу)*.

Проведення цих опитувань надає можливість отримати релевантні дані щодо показників як сприйняття корупції зазначеними групами респондентів, так і корупційного досвіду загалом і *в окремих пріоритетних сферах* (визначених, у т.ч., за результатами експертного опитування), де населення та суб'єкти господарювання (бізнес) мають достатньо репрезентативний досвід взаємодії[4].

---

[1] У 2020–2021 роках шляхом аналізу законодавства було визначено понад 100 сфер суспільного життя та реалізації державної політики. За результатами аналізу наявної інформації з дослідження корупції здійснено розподіл (групування) сфер за певними напрямами / тематикою. За наслідками такої роботи було визначено перелік із 34 сфер (базові сфери) для визначення рівня поширення корупції в них через проведення експертного опитування. У 2024 році для підготовки проекту нової Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки такий аналіз сфер було проведено повторно, насамперед з акцентом щодо аналізу функцій та повноважень державних органів щодо формування та реалізації державної політики в окремих сферах. За результатами відповідної роботи отримано перелік із 48 сфер, який надалі буде використовуватися для формування державної антикорупційної політики.

[2] *Довідково:* За результатами пілотного експертного опитування у 2021 році було сформовано загальний рейтинг сфер щодо оцінки рівня поширеності корупції. На початку 2024 року за Методикою експертного опитування щодо оцінки рівня корупції в Україні, затвердженою наказом Національного агентства від 06.12.2023 № 281/23, проведено експертне опитування щодо оцінки рівня корупції в Україні, за результатами якого було отримано оновлений «експертний» рейтинг сфер державної політики та суспільного життя (за переліком сфер з опитування 2021 року) щодо оцінки рівня поширеності корупції в них. Наприкінці 2025 – на початку 2026 року відповідно до оновленої Методики проведено чергову хвилю експертного опитування, за результатами якої актуалізовано оцінки рівня поширеності корупції за оновленим переліком із 48 сфер.

Результати експертних опитувань були проаналізовані у сукупності з результатами соціологічних, аналітичних та інших досліджень, а також із загальнодержавними статистичними даними щодо запобігання та протидії корупції в Україні. За підсумками проведеної роботи визначено перелік пріоритетних сфер щодо запобігання та протидії корупції в Україні, ситуація щодо стану та динаміки корупції в яких має стати об'єктом більш глибокого вивчення (у т.ч. й за допомогою соціологічних опитувань) на найближчі роки.

Зокрема, результати експертного опитування 2025 року підтвердили обґрунтованість визначених у проекті Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки пріоритетних сфер щодо запобігання корупції, оскільки більшість із них увійшли до групи сфер із найвищими оцінками рівня поширеності корупції.

Див: Аналітичний звіт за результатами експертного опитування «Корупція в Україні 2023: погляд та оцінки експертів». URL: https://cutt.ly/Tekm0ykz.

Аналітичний звіт за результатами експертного опитування «Корупція в Україні 2025: погляд та оцінки експертів». URL: https://cutt.ly/PyeMmuE7.

[3] У цій Методиці під суб'єктами господарювання (бізнесом) маються на увазі суб'єкти підприємницької діяльності (підприємництва). Детальніше вимоги до вибірки респондентів цієї цільової групи наведено в розділі IV. Водночас у Методиці та анкетах для позначення цієї цільової групи поряд із терміном «суб'єкти господарювання» можуть використовуватися терміни «бізнес» та/або «підприємці» як більш зрозумілі для респондентів і усталені у публічній комунікації.

[4] *Методологічне пояснення.* Водночас такий дослідницький підхід до оцінки рівня поширеності реальних корупційних практик не зможе бути застосований до деяких важливих сфер у зв'язку з малою вибіркою респондентів таких опитувань, що безпосередньо контактували з такими сферами: отримували послуги, взаємодіяли з представниками органів влади внаслідок професійної діяльності, є об'єктами державного управління (реалізації функцій державних органів) тощо.

Третій етап – проведення *окремих опитувань* з метою визначення поширеності корупції та ідентифікації корупційних практик у тих сферах, в яких з огляду на невисокий досвід взаємодії неможливе отримання даних за допомогою репрезентативного опитування населення та/або представників *суб'єктів господарювання* (бізнесу). Такий підхід забезпечить валідність результатів вимірювання оцінки рівня корупції у різних сферах.

Наведений процес отримання Національним агентством соціологічних даних для дослідження корупції забезпечить виконання завдань з отримання кількісних характеристик сприйняття та досвіду корупції у переважній більшості визначених пріоритетних сфер. Вищезазначений підхід з виявлення та пріоритезації сфер з високим рівнем корупціогенності забезпечує методологічну сталість процесу отримання релевантних даних щодо стану корупції, що є важливим у зв'язку з постійною необхідністю актуалізації заходів щодо протидії та запобігання корупції в Україні.

Таким чином, ця *Методика* включає розподіл визначених сфер за такими компонентами дослідження та видами соціологічних опитувань, що проводитимуться періодично для системного вивчення насамперед показників корупційного досвіду:

1) загальнонаціональне опитування населення (репрезентуватимуть генеральну сукупність жителів України)*;*

2) загальнонаціональне опитування представників суб'єктів господарювання (бізнесу), які репрезентуватимуть генеральну сукупність представників суб'єктів підприємництва;

3) опитування в кластері – опитування цільових груп, які репрезентують окремі групи населення та/або представників *суб'єктів господарювання* (бізнесу), що мають специфічний досвід взаємодії у певній сфері, де є підвищений ризик корупції (з переліку пріоритетних сфер щодо запобігання та протидії корупції в Україні).

Перший та другий компоненти дослідження **є складовими стандартного опитування щодо корупції в Україні**.

Розмір вибірки за всіма видами соціологічних опитувань (населення, суб'єкти господарювання (бізнес), окремі цільові групи) має бути достатнім для коректного та релевантного відображення ситуації щодо поширеності, стану та динаміки корупції загалом в державі (перший і другий компоненти), а також у кожній з вибраних сфер.

З метою отримання якісних і релевантних даних щодо корупції у сферах, що увійшли до переліку пріоритетних сфер щодо запобігання та протидії корупції в Україні (за результатами підбиття підсумків першого організаційного етапу), але щодо яких не вдалося отримати розгорнуті релевантні дані *за результатами стандартного опитування щодо корупції в Україні* (другий організаційний етап), Національне агентство у разі наявності ресурсів може ініціювати (організовувати) проведення регулярних окремих соціологічних досліджень (опитувань), спрямованих на з'ясування ситуації щодо поширеності, стану та динаміки корупції, а також визначення найбільш поширених корупційних практик у цих сферах (третій організаційний етап).

2.2. Процедура отримання даних

З урахуванням вищенаведеного *процесу отримання Національним агентством соціологічних даних для дослідження корупції*, основою національної системи оцінювання рівня корупції мають бути систематичні *загальнонаціональні опитування населення, загальнонаціональні опитування представників суб'єктів господарювання (бізнесу) та опитування цільових груп в окремих сферах*. При цьому в кожному з цих компонентів соціологічного дослідження вимірювання показників корупційного досвіду має проводитись і стосовно визначених сфер, що міститимуться у переліку пріоритетних сфер щодо запобігання та протидії корупції в Україні.

Періодично у разі необхідності таке дослідження може доповнюватися також *опитуванням експертів* за окремим інструментарієм (стосовно аналізу корупційних практик в окремих сферах).

За змістом та процедурою отримання даних такі опитування мають відповідати завданням оцінювання та встановленим критеріям якості інформаційного забезпечення, що використовуються при розробці та реалізації державної антикорупційної політики. Надалі має відбуватись аналітична інтеграція результатів опитування та об'єктивних даних (статистичні дані, кількісно-якісна інформація звітності відповідних органів).

Обов'язкові вимоги до процедури отримання даних.

1. *Репрезентативність вибірки.* Надійність даних та похибка вибірки загальнонаціональних опитувань населення, представників *суб'єктів господарювання* (бізнесу) та опитувань цільових груп в окремих сферах повинні забезпечувати достатню точність оцінки сприйняття рівня корупції та показників корупційного досвіду, а також коректне відображення ситуації для деяких специфічних цільових груп, перш за все – суб'єктів господарювання (бізнесу).

Зважаючи на важливість окремих сфер оцінювання, надійність даних має бути забезпечена, зокрема, для специфічних груп респондентів. Так, в окремих групах, де досвід взаємодії респондентів зі сферою невисокий (наприклад, за даними національного опитування, у 2021–2024 роках частка населення, яка протягом року стикалася зі сферою судової системи, становила лише 2–3%[1]), репрезентативне загальнонаціональне опитування населення не може бути вичерпним інструментом отримання результатів, а отже, мають застосовуватись інші методи соціологічного дослідження.

2. *Інструментарій опитування* має базуватися на чітко визначеній системі показників, яка:

а) має максимально узгоджуватися з передбаченими чинним законодавством індикаторами ефективності антикорупційної політики[2];

---

[1] 18 років корупції у сприйнятті та досвіді українців. Інтерактивна інфографіка за результатами загальнонаціональних опитувань 2007–2024 років, проведених за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!». URL: https://cutt.ly/IyeP8tk0.

[2] У цій Методиці серед індикаторів ефективності державної антикорупційної політики, зокрема, використано окремі індикатори ефективності реалізації Антикорупційної стратегії.

б) відображає «об'єктивну» інформацію про реальну поведінку респондентів, зокрема в ситуаціях корупційного тиску при взаємодії з певними сферами;

в) є простою та уніфікованою (придатною для проведення повторних досліджень).

2.3. Розуміння феномену корупції

Корупція – це явище, яке постійно трансформується, пристосовуючись до нових умов розвитку законодавства, держави та суспільства, а тому є достатньо складним об'єктом дослідження.

Існують такі основні підходи до розуміння феномену корупції:

а) розуміння корупції як соціального явища, яке базується на прийнятих в конкретному суспільстві уявленнях про види поведінки, що належать до корупційних. Таке тлумачення найчастіше не узгоджується з правовими визначеннями, масова свідомість схильна наділяти ознакою корупційності ширший перелік повсякденних політичних чи управлінських практик. Таке тлумачення корупції не може бути концептуальною основою для проведення стандартного опитування щодо корупції в Україні. Разом із тим як специфічний стан масової свідомості воно має бути враховане при розробці інструментарію дослідження та інтерпретації отриманих результатів;

б) розуміння корупції в міжнародних політичних та політико-правових документах, зокрема в актах міжнародних організацій, що належать до «м'якого» міжнародного права і в яких даються широкі визначення соціологічного та політологічного типу (наприклад, виділення таких різновидів, як непотизм, фаворитизм);

в) «законодавче визначення» – розуміння корупції у тому значенні, якого їй надає офіційно закріплена дефініція терміна «корупція» (наприклад, наразі таке визначення закріплене у ст. 1 Закону), а також з огляду на юридично визначені правила, заборони, обмеження у цій сфері, а також види та підстави юридичної відповідальності за корупційні правопорушення.

У цій Методиці, враховуючи цілі та завдання стандартного опитування щодо корупції в Україні, використовується останній з описаних підходів, адже реалізація функцій з формування та реалізації державної антикорупційної політики не може базуватися на «розширеному» тлумаченні форм та проявів корупційної поведінки (у т.ч. й широких визначеннях соціологічного та політологічного типу).

Основним законодавчим актом у сфері антикорупційної політики є Закон, який містить нормативно-правове визначення термінів «корупція» та «корупційне правопорушення».

Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону:

корупція *– використання особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки / пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно*

обіцянка / пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у ч. 1 ст. 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

***корупційне правопорушення** – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.*

Законодавець звертає увагу на те, що корупція виникає там, де суб'єкти, на яких поширюється дія Закону (зокрема особи, уповноважені на виконання функцій держави та місцевого самоврядування; особи, прирівняні для цілей Закону до таких осіб; особи, діяльність яких пов'язана з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків у юридичних особах приватного права) використовують свої повноваження для отримання різних благ.

Однак пряме використання такого визначення термінів в опитувальниках неможливе з огляду на репрезентативність опитування, а тому потребує текстуального та змістового спрощення.

Вичерпний перелік корупційних кримінальних правопорушень наразі наведено у примітці до ст. 45 Кримінального кодексу України (далі – КК України), згідно з якою вказані правопорушення можна умовно поділити на дві групи:

1) «безумовно» корупційні кримінальні правопорушення (ст.ст. 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368–369-2 КК України);

2) кримінальні правопорушення, які вважають корупційними лише за умови, що відповідні кримінальні правопорушення були вчинені шляхом зловживання службовим становищем (ст.ст. 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410 КК України).

При періодичному проведенні соціологічних опитувань стосовно вимірювання поширення та оцінки використання певних корупційних практик необхідно враховувати перманентні зміни до чинного законодавства (КК України) стосовно визначення певних правопорушень корупційними.

Виходячи із завдань проведення загальнонаціональних соціологічних опитувань населення та представників *суб'єктів господарювання* (бізнесу), необхідно насамперед враховувати ті корупційні правопорушення, до яких можуть мати відношення зазначені групи респондентів.

Відповідно до наявних статистичних даних [1] до найбільш поширених кримінальних корупційних правопорушень належать правопорушення, передбачені:

ст. 368 КК України «Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою» (у спрощеному розумінні для суспільства – «отримання хабаря»);

---

[1] *Див.:* Інформаційна система моніторингу реалізації державної антикорупційної політики. Статистична інформація про результати роботи спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції та інших державних органів. URL: https://cutt.ly/gyePIBQl.

ст. 369 КК України «Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі» (у спрощеному розумінні для суспільства – «давання хабаря»).

У будь-якому разі діє механізм двосторонньої угоди, за якої *публічний службовець або службова особа підприємства (організації)* всупереч закону надає свої «послуги» фізичним або юридичним особам за матеріальну або іншу винагороду (не обов'язково грошову, це може бути і майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру), а останні – отримують можливість використовувати державні органи / підприємства (організації) у своїх цілях.

Так, частка облікованих кримінальних правопорушень у 2025 році за ст.ст. 368 та 369 КК України, які пов'язані з «корупційною» взаємодією громадян з *публічними службовцями або службовими особами підприємств (організацій)* (зокрема *особами, зазначеними у ч. 1 ст. 3* Закону), загалом становила 34% серед всіх облікованих корупційних кримінальних правопорушень. Крім того, 27% від загальної суми всіх правопорушень обліковано за ст. 191 КК України (*привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем*), а 21% – за ст. 364 КК України (*зловживання владою або службовим становищем*).

Наведена вище інформація дає змогу більш коректно сформулювати запитання для виявлення проблемних корупційних практик та ситуацій, що включаються до опитувальників. Однак при цьому слід враховувати, що поза межами дослідження залишається частина корупційних практик, до яких респонденти не можуть мати прямого чи опосередкованого відношення (наприклад, окремі корупційні ситуації, пов'язані з публічними закупівлями для потреб оборони, захистом економічної конкуренції, користуванням надрами тощо) і які можуть бути зафіксовані лише в оцінках сприйняття ситуації.

Таким чином, у межах ***стандартного опитування щодо корупції в Україні*** в опитувальниках для населення та представників *суб'єктів господарювання* (бізнесу) для більш чіткого розуміння респондентів корупцію запропоновано розуміти як:

1) **зловживання** публічним службовцем (державним службовцем або службовцем органів місцевого самоврядування) або службовими особами підприємств (організацій) своїми службовими повноваженнями з метою одержання хабаря (неправомірної вигоди);

2) **надання хабаря (неправомірної вигоди)** публічному службовцю (державному службовцю або службовцю органів місцевого самоврядування) або службовій особі підприємств (організацій) з метою схилити його до зловживання своїми службовими повноваженнями.

Таким чином, корупція завжди пов'язана **з неправомірною вигодою** (гроші, інше майно, переваги, пільги, послуги тощо), яку публічний службовець або службова особа підприємств (організацій) фактично отримує чи намагається отримати як плату **за зловживання своїми службовими повноваженнями чи пов'язаними з ними можливостями.**

2.4. Сфери оцінювання

Необхідність *розмежування оцінювання корупційних практик у різних сферах* передбачена в базових документах державної антикорупційної політики. Одним із таких документів є Антикорупційна стратегія, якою визначаються пріоритетні сфери щодо запобігання та протидії корупції[1].

За результатами експертного опитування, аналізу загальнодержавних статистичних даних щодо запобігання та протидії корупції в Україні, експертних висновків, теоретичних та соціологічних досліджень щодо рівня поширеності корупції (у т.ч. наявних даних щодо реалізації корупційних практик) у різних сферах суспільного життя та реалізації відповідної політики на державному, регіональному чи місцевому рівнях, ураховуючи важливість отримання інформації для належного аналізу рівня та проявів корупції у певних сферах, Національне агентство *виокремило* ***сфери***[2], вивчення ситуації щодо корупції в яких було визначено ***об'єктом стандартного опитування щодо корупції в Україні***. З огляду на зазначене, розподіл сфер між компонентами соціологічного дослідження є таким:

Компонент соціологічного дослідження	**Сфера**	
Загальнонаціональне опитування населення	1	Охорона здоров'я (медичні послуги)
	2	Послуги закладів вищої освіти
	3	Послуги закладів освіти *(початкова та середня освіта)*
	4	Послуги закладів освіти *(комунальні дитячі садки)*
	5	Діяльність сервісних центрів МВС
	6	Діяльність центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП)
	7	Соціальний захист населення
Загальнонаціональне опитування населення /	8	Послуги енергетичних компаній *(підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення)*

[1] Антикорупційною стратегією визначено 7 пріоритетних сфер щодо запобігання та протидії корупції. Проектом Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки передбачено 16 пріоритетних сфер щодо запобігання корупції, а саме: «Судоустрій і статус суддів», «Прокуратура, правопорядок і протидія кримінальним правопорушенням», «Адвокатура та правнича допомога», «Оборона», «Будівництво та інфраструктура», «Відновлення», «Енергетика», «Публічні закупівлі», «Державне регулювання та контроль у сфері економіки», «Оподаткування», «Митна справа», «Надрокористування», «Земельна сфера», «Аграрна сфера», «Охорона здоров'я», «Освіта та наука».

[2] Варто зауважити, що ЦНАП та сервісні центри МВС є інтегральними сервісами, тобто такими, що охоплюють / поєднують послуги (функції) різних органів держаної влади та місцевого самоврядування, і, відповідно, діяльність цих установ не належить в широкому розумінні до сфер реалізації державної політики чи сфер суспільного життя.

Охоплення стандартним опитуванням діяльності цих інституцій обумовлено необхідністю порівняння стану протидії корупції в сферах державної політики з впровадженням передових підходів щодо надання адміністративних послуг, зорієнтованих на впровадження ***заходів та процедур із мінімізації умов для корупції*** (зменшення контакту з посадовцями, у т.ч. шляхом цифровізації окремих послуг). Також підставою для соціологічного аналізу діяльності цих інституцій є те, що адміністративними послугами, які вони надають, користується значна частина громадян України.

Загальнонаціональне опитування представників суб'єктів господарювання (бізнесу)	9	Будівництво та земельні відносини
	10	Забезпечення правопорядку та протидія злочинності
Загальнонаціональне опитування представників суб'єктів господарювання (бізнесу)	11	Оподаткування
	12	Державне регулювання та контроль у сфері господарської діяльності
	13	Митна справа *(митний контроль, оформлення митних документів для суб'єктів господарювання (бізнесу))*
	14	Судочинство
	15	Публічні закупівлі
	16	Відновлення (відбудова) України

Підставами для виокремлення зазначених сфер оцінювання та їх розподілу між компонентами дослідження були такі обставини:

загальний рейтинг сфер щодо рівня поширеності корупції за результатами експертного опитування;

рекомендації міжнародних організацій та інституцій, зокрема Європейської Комісії, щодо пріоритетних напрямів антикорупційної політики в контексті євроінтеграційного поступу України[1];

наявність специфічних процедур надання послуг окремими органами державної влади чи органами місцевого самоврядування чи здійснення певних видів діяльності;

наявність підвищених ризиків корупційної поведінки, а також існування стійких стереотипів масової свідомості, «маркування» певних сфер як «дуже корумпованих»;

аналіз даних стосовно залученості у певну сферу значного числа осіб, поширеності та масовості деяких видів діяльності, що зумовлює *достатній досвід взаємодії* (контактів зі сферою) відповідної групи респондентів.

Останній фактор є важливим для забезпечення *репрезентативності отримуваних даних* (стосовно генеральної сукупності осіб, які контактували з відповідними сферами) та потенційної можливості виявлення корупційного досвіду.

Окремим компонентом дослідження є проведення *опитування в кластерах, що* передбачатиме дослідження характеристик та *показників корупційного досвіду за* результатами *опитування цільових груп*, які репрезентують окремі групи (населення та/або суб'єктів господарювання (бізнесу), що мають специфічний досвід взаємодії з певною сферою (з числа сфер, що міститимуться у переліку пріоритетних сфер щодо запобігання та протидії корупції в Україні),

[1] У скринінговому звіті Європейської Комісії за Кластером 1 «Основи процесу вступу до Європейського Союзу» (Fundamentals), який був проведений в рамках переговорів про вступ України до Європейського Союзу та переданий 16.01.2025 Раді Європейського Союзу, зокрема, зазначено, що антикорупційна політика повинна постійно впроваджуватися і включати в себе *спеціальні оцінки* та контекстні заходи, спрямовані на найбільш вразливі сектори, такі як *судова система, правоохоронні органи, державні закупівлі*, *інфраструктура, митниця та оподаткування, будівництво та землеустрій*. Також зауважено, що особливу увагу слід приділяти управлінню ресурсами, пов'язаними з міжнародною допомогою та *відбудовою* у зв'язку з війною.

і не можуть бути охоплені в рамках стандартного опитування щодо корупції в Україні.

ІІІ. СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ КОРУПЦІЇ

3.1. Показники сприйняття корупції

Вибір показників сприйняття корупції зумовлений необхідністю отримання даних для оцінки індикаторів ефективності антикорупційної політики.

За своїм призначенням такі показники є додатковими до показників поширеності корупційних практик.

За змістом показники сприйняття корупції відображають два чинники:

а) реальний досвід респондентів;

б) стереотипи масової свідомості.

Крім того, ці показники використовуються у прожективних (уявних) ситуаціях для визначення певних аспектів ставлення респондента до корупції в частині мотивації та установок його поведінки.

Ураховуючи вищезазначене, сформовано перелік показників (за відповідними напрямами) для використання при проведенні загальнонаціональних соціологічних опитувань населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу):

1. Оцінка респондентами пріоритетності проблеми поширення корупції

Для отримання інформації використовується аналіз відповідей респондентів щодо серйозності для України проблеми корупції порівняно з іншими суспільними проблемами.

2. Рівень розуміння та сприйняття поширеності корупції

Для аналізу використовуються показники оцінки: розуміння корупції (відповідно до юридично визначених норм), різних типів корупції як проблеми (політичної корупції на найвищому рівні, корупції в господарській діяльності (бізнесі) та повсякденної побутової корупції), сприйняття зміни рівня корупції в державі за останні 12 місяців, поширеності корупції в окремих сферах та в Україні загалом.

3. Оцінка антикорупційної політики держави та обізнаність щодо неї

Досліджуються оцінки *ефективності (результативності) діяльності із запобігання та протидії корупції в Україні загалом, а також антикорупційної діяльності державних органів,* диференційовані за органами влади та суб'єктами запобігання та протидії корупції. Такі дані є важливим показником громадського сприйняття діяльності цих органів щодо запобігання та протидії корупції.

Визначення думки респондентів щодо *органів влади, які є «відповідальними» за подолання корупції* в Україні, є важливим додатковим показником оцінки діяльності відповідних державних органів, який може

порівнюватися з попереднім показником (ефективність / результативність антикорупційної діяльності державних органів).

Стосовно окремих державних органів також проводиться оцінка обізнаності респондентів з їх діяльністю. Такий показник даватиме змогу дійти певних висновків щодо наявності в населення достатнього інформаційного потенціалу для оцінювання результативності діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, а також Державного бюро розслідувань, Бюро економічної безпеки України, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та Вищого антикорупційного суду.

Також визначається позиція населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу) щодо *пріоритетних напрямів* боротьби з корупцією (сфер).

Одним з аспектів дослідження успішності реалізації антикорупційної політики, зокрема у частині проведення тематичних інформаційно-просвітницьких та роз'яснювальних кампаній щодо взаємодії населення та суб'єктів господарювання (бізнесу) з державними органами в спосіб, що унеможливлює корупцію, є визначення рівня обізнаності респондентів про наявність механізмів (електронних сервісів) [1] з надання державних послуг онлайн, що слугують альтернативами корупційним практикам.

4. Ставлення до проявів корупції

Досліджуються такі показники, що визначають ставлення респондентів до корупції:

оцінка ставлення респондентів до корупційних проявів (аналіз варіантів вибору корупційних моделей вирішення життєвих проблем або відмови від них у прожективній ситуації)[2];

оцінка ставлення респондентів до застосування корупційних практик (пряме питання щодо виправдування корупційного способу вирішення справ, яке використовується для визначення рівня толерування корупції);

оцінка імовірної поведінки респондентів у разі наявності корупційного досвіду (пряме питання щодо виявлення частки респондентів, які повідомили б компетентні органи у зв'язку з випадком корупції);

оцінка частки респондентів, які утримуються від корупційного способу розв'язання проблеми, та причин таких дій;

виявлення чинників, що впливають на готовність респондентів повідомляти про корупцію.

5. Ставлення до викривачів, обізнаність щодо гарантій їх діяльності, особливостей здійснення повідомлень про корупцію

[1] Достатньо обізнаними респондентами про наявність механізмів (електронних сервісів) з надання державних послуг онлайн вважатимуться ті, які зазначили, що або знають і користувалися ними, або не користувалися, але достатньо знають, щоб скористатися.

[2] У цьому разі важливо зафіксувати відмінність між простим ухиленням від корупції та намаганням протистояти чи протидіяти їй, принципово відмовлятися від участі в корупційних практиках.

Досліджуються такі показники, що пов'язані з питаннями повідомлення про виявлені випадки корупції:

оцінка ставлення респондентів до викривачів (за результатами аналізу відповідей на пряме питання та поведінки в прожективній ситуації);

оцінка обізнаності[1] *населення про гарантії правового захисту викривачів та щодо особливостей (порядку та каналів) здійснення повідомлень про корупцію.*

Система показників сприйняття корупції, що наведена в цьому розділі, може бути доповнена додатковими показниками при проведенні опитувань. Однак принципово важливим є те, що вона може включати лише такі показники, які за своїм змістом придатні для моніторингового (тобто повторного) дослідження і аналіз динаміки яких може бути важливим для розробки, реалізації та аналізу виконання заходів державної антикорупційної політики.

3.2. Показники корупційного досвіду

Базовими показниками дослідження є показники *корупційного досвіду*, інформація щодо яких дасть змогу більш якісно вивчати феномен «корупційна практика».

Призначення цих показників полягає в тому, щоб забезпечити можливість кількісного вимірювання поширеності корупційних практик. Саме на основі показників корупційного досвіду формулюються блоки питань опитувальників за сферами досліджень.

Нижче наведена загальна ***система показників у межах стандартного опитування щодо корупції в Україні***, яка застосовується до конкретних пріоритетних сфер, що розподілені між компонентами дослідження (загальнонаціональне опитування населення та/або загальнонаціональне опитування представників суб'єктів господарювання (бізнесу) з метою визначення наявності та рівня поширеності відповідних корупційних практик.

Насамперед визначається ***загальний корупційний досвід респондентів***[2] *за останні 12 місяців* (без врахування розподілу на сфери) та ***оцінка реальної поведінки респондентів*** *у разі наявності такого досвіду* (пряме питання щодо виявлення частки респондентів, які повідомили компетентні органи у зв'язку з випадком корупції).

---

[1] Для розрахунку показників обізнаності використовується такий методологічний підхід: при відповіді на окреме питання пропонуються твердження, що містять правильні та хибні відповіді (у рівному співвідношенні). Достатньо (належно) обізнаними вважатимуться респонденти, які правильно відмітили більш ніж половину тверджень, поверхово обізнаними – ті, які правильно відмітили половину тверджень.

[2] Для цілей цієї Методики показник корупційного досвіду розраховується на підставі відповідей респондентів на запитання про те, чи стикалися вони з корупцією протягом останніх 12 місяців (тобто чи давали або від них вимагали хабар, використовували зв'язки тощо). При цьому враховуються відповіді щодо особистого досвіду респондента, а також відомого йому досвіду членів його сім'ї (для *опитування населення*) або працівників підприємства, які діяли в інтересах підприємства (для *опитування представників суб'єктів господарювання (бізнесу)*). Такий підхід застосовується як під час оцінювання загального корупційного досвіду, так і корупційного досвіду в окремих сферах при взаємодії (контактах) з певною сферою.

Надалі визначаються ***показники корупційного досвіду в окремих сферах дослідження*** за такою структурою:

1) наявність контактів особи з державними та недержавними інститутами чи їх представниками у відповідних сферах[1]*;*

2) загальна оцінка респондентами існування корупції в певних сферах за результатами таких контактів (досвіду взаємодії зі сферою);

3) визначення ступеня поширеності окремих корупційних практик у певних сферах за результатами *підтвердження факту перебування респондентів у певних контактних ситуаціях, що містять ознаки корупції;*

4) визначення ініціаторів корупційного правопорушення в певних контактних ситуаціях.

Показники ***наявного корупційного досвіду*** за окремими сферами дослідження *(показники 3 та 4)* є найбільш важливими, оскільки дають змогу безпосередньо фіксувати кількісний вимір рівня корупції у певних сферах.

Такі показники є складовими єдиного питання, що містить перелік типових (найбільш поширених) *контактних ситуацій, що містять ознаки корупції*, та варіанти зазначення *ініціатора* вчинення корупційного правопорушення. Базовий період оцінки – останні 12 місяців.

Ситуації формулюються у максимально нейтральній формі, без використання будь-яких оціночних понять негативної забарвленості. Наприклад, замість поняття «неправомірна вигода» використовуються вирази – «неофіційні платежі при вирішенні питання», «платежі службовцю», «грошові кошти або подарунки» тощо. Також в описі ситуацій не використовується і сам термін «корупція».

Водночас поза межами оцінки дій респондента в контактних ситуаціях використання «корупційної» термінології може бути виправданим для оцінки наявності корупційного досвіду респондентів у цілому та в певній сфері *(показник 2),* зокрема поняття «хабар», яке є зрозумілим для респондентів, використовується замість законодавчого терміна «неправомірна вигода».

При дослідженні цих показників важливо максимально повно та точно представити ситуації (обставини контактів), які надалі дають змогу визначити (інтерпретувати) їх як «ситуації з ознаками корупційних практик».

До ознак, які використовуються для операціоналізації цих показників на рівні запитань в опитувальниках, можуть бути віднесені такі дії респондента:

неофіційні платежі (грошові кошти або подарунки) представникам відповідних органів, установ, організацій чи підприємств;

не передбачені законодавством платежі, які не можуть бути чітко ідентифіковані як офіційні (наприклад, офіційно необліковані платежі / внески тощо).

Таким чином, формується ***система показників для окремих сфер оцінювання***. Застосування показників *наявного корупційного досвіду* є *обов'язковою* умовою для всіх сфер.

[1] Респонденти, які не мали таких контактів (відсутній досвід взаємодії зі сферою), не є об'єктом дослідження стосовно поширеності корупційних практик у певній сфері та на питання за наступними показниками не відповідають.

3.3. Індикатори ефективності державної антикорупційної політики

Основним призначенням цієї Методики є забезпечення збору даних, які є релевантними індикаторам державної антикорупційної політики. Визначено такі індикатори ефективності державної антикорупційної політики, кількісне вимірювання яких проводиться за результатами стандартного опитування щодо корупції в Україні.

1. Частка населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу), яка негативно ставиться до корупційних проявів

Цей індикатор не може базуватися виключно на визначенні лише суб'єктивного ставлення до корупції (прямі запитання за формулою «подобається» / «не подобається»).

Інформація про динаміку ставлення до корупції може бути отримана за допомогою показників, що стосуються:

а) виявлення негативного ставлення – *відмова від корупції як способу вирішення певних проблем* (в опитуванні населення та підприємців передбачається визначення питомої ваги тих, хто відмовляється від корупційної моделі в прожективній ситуації);

б) визначення частки респондентів, яка *не виправдовує застосування корупційних практик* для вирішення справ, важливих для громадян / підприємств (пряме питання).

Додаткову інформацію можуть надати оцінки визнання респондентами корупції в цілому та окремих її типів *як серйозної проблеми для України.* Однак ці показники мають обмеження, оскільки є переважно декларативними.

2. Частка населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу), яка мала корупційний досвід

Індикатор визначає частку населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу), які мали досвід корупційних практик (ступінь «корупційної віктимізації»), що відображає загальний рівень корупційного досвіду обох груп респондентів.

Відповідна інформація отримується шляхом використання прямого способу визначення *наявності / відсутності корупційного досвіду* за певний період часу (пряме загальне питання, за самооцінкою респондентів – представників населення та суб'єктів господарювання (бізнесу)[1].

Як додатковий вимір для аналізу корупційного досвіду обох груп респондентів може використовуватися також розрахунковий показник, сформований на основі узагальнення показників корупційного досвіду в окремих сферах дослідження (частка респондентів, які мали досвід корупційних практик хоча б в одній зі сфер, що досліджувалися).

[1] Особливості розрахунку показника корупційного досвіду наведено у примітці до п. 3.2 розділу ІІІ цієї Методики.

3. Частка населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу), яка спроможна бути викривачем корупції

Відповідні дані отримуються шляхом застосування показників *прожективної (ймовірної) та реальної* поведінки респондентів: населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу).

Для оцінки цього індикатора використовуються два взаємодоповнювальні показники:

1) частка населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу), яка готова повідомляти про факти корупційних проявів.

Основним джерелом інформації є отримання даних стосовно аналізу варіантів поведінки респондентів у прожективній ситуації *(щодо повідомлення про можливість вирішити особисту справу шляхом надання неправомірної вигоди посадовцю)*.

Іншим додатковим виміром є аналіз відповідей на пряме питання (частка респондентів, які повідомили б компетентні органи у зв'язку з можливим випадком корупції);

2) частка населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу), яка заявила про факти корупції компетентним органам.

Відповідні дані отримуються за результатами аналізу відповідей на пряме питання стосовно поведінки лише тих респондентів, які мали корупційний досвід.

Наступні індикатори, що вимірюють результативність *ефективності системи запобігання і протидії корупції,* вважаються додатковими і стосуються визначення оцінки діяльності та обізнаності з правами викривачів.

4. Частка населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу), яка схвалює діяльність викривачів

Відповідні показники та оцінки формуються за результатами аналізу даних щодо схвалення респондентами дій викривача в прожективній ситуації (*коли колега по роботі повідомив компетентні органи про корупційний злочин*) та відповідей на пряме питання.

5. Частка населення, яка належно обізнана з гарантіями правового захисту викривачів

Для отримання інформації за цим індикатором використовується аналіз відповідей респондентів (представників населення) щодо правильності визначення прав, які відповідно до законодавства гарантуються викривачам[1].

IV. ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ

Стандартне опитування щодо корупції в Україні проводиться періодично (не рідше ніж раз на 2 роки) за обраним дизайном і визначеними показниками оцінювання корупції (розділ ІІІ цієї Методики), що дасть змогу надалі

[1] Методику розрахунку цього індикатора наведено у примітці до п. 3.1 розділу ІІІ цієї Методики.

здійснювати валідне порівняння отриманих даних, відстежувати динаміку зміни показників сприйняття та досвіду корупції і виявляти ключові проблеми у сфері запобігання та протидії корупції.

Дизайном дослідження є кількісне стандартизоване опитування, яке включає:

репрезентативне опитування дорослого населення України;

репрезентативне опитування представників суб'єктів господарювання (бізнесу).

4.1. Генеральна сукупність та вибірка

Відповідно до завдань дослідження є дві цільові групи, які становлять генеральну сукупність:

доросле населення України – фізичні особи, які на день проведення опитування досягли вісімнадцяти років (повноліття) та проживають на території України (крім тих, які перебувають на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях, а також територіях, на яких ведуться бойові дії);

представники суб'єктів господарювання (бізнесу) – фізичні особи-підприємці, власники бізнесу або менеджери, які залучені до підприємницької та/або управлінської діяльності бізнесу протягом останніх 12 місяців, включно з представниками суб'єктів мікропідприємництва, малого, середнього та великого підприємництва[1] (крім тих, що здійснюють діяльність на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях, а також територіях, на яких ведуться бойові дії).

Обсяг, методи і процедури вибірки повинні забезпечити надійну оцінку основних показників, що перелічені у розділі ІІІ цієї Методики, і репрезентувати зазначені цільові групи в межах статистичної похибки вибірки, яка з довірчою імовірністю 0,95 і без урахування дизайн-ефекту не повинна перевищувати 2% для дорослого населення України і 3% представників суб'єктів господарювання (бізнесу).

Відповідно до визначеної міри точності оцінки обсяг вибірки має становити:

для дорослого населення України – не менше ніж 2 400 респондентів;

для представників суб'єктів господарювання (бізнесу) – не менше ніж 1 200 респондентів.

Вибірка для ***дорослого населення України*** повинна репрезентувати мешканців України, які на день проведення опитування досягли вісімнадцяти років (повноліття), не проходять військову службу за призивом або контрактом, не перебувають у в'язницях, СІЗО або медичних закладах та проживають на території України (крім тих, які перебувають на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях, а також територіях, на яких ведуться бойові дії), за:

1) статтю;

[1] У т.ч. фізичних осіб – підприємців (ФОП), дані про яких містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ЄДР).

2) віком (шість категорій: 18–29 років, 30–39 років, 40–49 років, 50–59 років, 60–69 років, 70 років і старші);

3) типом поселення і розміром населеного пункту (п’ять категорій: село, місто з населенням до 50 тис. осіб, місто з населенням від 50 тис. до 100 тис. осіб, місто з населенням від 100 тис. до 500 тис. осіб, місто з населенням понад 500 тис. осіб);

4) шістьма соціально-економічними географічними районами України, а саме:

м. Київ;

Північний район: Київська, Житомирська, Сумська, Чернігівська області;

Центральний район: Черкаська, Полтавська, Кіровоградська, Вінницька області;

Східний район: Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Харківська області;

Південний район: Одеська, Миколаївська, Херсонська області;

Західний район: Івано-Франківська, Хмельницька, Чернівецька, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Волинська, Закарпатська області.

Вибірка дорослого населення України стратифікована за областями і типом поселення, багатоступенева, випадкова на кожному етапі. Вагові коефіцієнти застосовуються відповідно до даних Державної служби статистики України про соціально-демографічну структуру населення.

Вибірка представників суб’єктів господарювання (бізнесу) повинна репрезентувати:

фізичних осіб-підприємців (ФОП) за регіонами реєстрації (за винятком тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, а також територій, на яких ведуться бойові дії), які залучені до підприємницької діяльності протягом останніх 12 місяців і дані про які містяться у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР);

власників бізнесу або менеджерів, які залучені до підприємницької та/або управлінської діяльності бізнесу – суб’єктів підприємницької діяльності, дані про які містяться у ЄДР, за розміром цих суб’єктів (мікропідприємництва, малі, середні та великі підприємництва), видами економічної діяльності та регіоном реєстрації (за винятком тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, а також територій, на яких ведуться бойові дії).

Вибірка випадкова, стратифікована за регіоном реєстрації і розміром суб’єктів підприємницької діяльності, формується шляхом випадкового вибору телефонних номерів, які містяться у ЄДР (за винятком тих, що діють на тимчасово окупованих територіях). Вагові коефіцієнти застосовуються відповідно до даних Державної служби статистики України про фізичних осіб-підприємців (ФОП), розмір суб’єктів господарювання, види економічної діяльності та регіони реєстрації.

Крім загальних вибірок, для обох цільових груп додатково можуть бути застосовані додаткові вибірки респондентів за сферами оцінювання,

зазначеними у п. 2.4 розділу ІІ цієї Методики, з метою зменшення похибок показників корупційного досвіду респондентів у цих сферах.

Мінімальна кількість респондентів, які мають бути опитані в окремих сферах, визначається Національним агентством та доводиться до виконавця дослідження.

Додаткові вибірки мають відтворювати характеристики відповідних цільових груп (населення і представників суб'єктів господарювання (бізнесу)), які контактували / взаємодіяли з відповідними сферами за результатами опитування за загальними вибірками. При цьому опитування таких респондентів проводиться за питаннями, передбаченими в опитувальнику для відповідних сфер дослідження, а також питаннями щодо соціально-демографічних характеристик респондентів.

Кількість респондентів у загальній вибірці, які контактували / взаємодіяли з іншими сферами (не охопленими довибірками респондентів), має репрезентувати генеральні сукупності для обох цільових груп (населення і представників суб'єктів господарювання (бізнесу)).

4.2. Збір даних та опис інструментарію опитування

Для забезпечення якісного збору інформації щодо рівня корупції в Україні використовуватимуться:

для репрезентативного опитування дорослого населення України – *метод особистого («face-to-face») інтерв'ю*[1], для якого рекомендується використання комп'ютерної системи особистого опитування (CAPI), що забезпечує високий рівень контролю за збором інформації та якістю даних (зокрема визначення і контроль маршруту інтерв'юера, введення і обробку даних, моніторинг якості відповідей, автоматизований збір параданих тощо);

для репрезентативного опитування представників суб'єктів господарювання (бізнесу) – *метод телефонного інтерв'ю* з використанням комп'ютерної системи телефонного опитування (CATI), що забезпечує високий рівень контролю за збором інформації та якістю даних (зокрема рандомізація і фіксація телефонних номерів, введення і обробка даних, моніторинг якості відповідей, автоматизований збір параданих тощо).

Для кожного з різновидів опитування використовується спеціально розроблена і апробована анкета, яка враховує специфіку генеральної сукупності та особливості методу збору даних, що застосовується. До анкет додаються інструкції та форми звітності для інтерв'юерів, а також інструкції та форми звітності для супервайзерів, які розробляє виконавець робіт з проведення опитування.

[1] У зв'язку зі збройною агресією РФ проти України при проведенні опитування у період дії правового режиму воєнного стану перед початком польових робіт може бути прийнято рішення про дозвіл виконавцю робіт використовувати метод телефонного інтерв'ю з використанням комп'ютерної системи телефонного опитування (CATI). При цьому мають бути дотримані всі вимоги до розміру вибірки та репрезентативності.

Проекти анкет за формами А1 (*Анкета опитування населення*) і А2 (*Анкета опитування представників суб'єктів господарювання (бізнесу)*) наведено в додатках 1 та 2 до цієї Методики.

Анкета опитування населення *(форма А1)*

Містить *60* змістовних запитань і складається з таких розділів:

Розділ 1. Показники сприйняття корупції *(22 питання)*;

Розділ 2. Показники корупційного досвіду в сферах *(10 сфер, 33 питання)*;

Розділ 3. Соціально-демографічні характеристики респондента *(5 питань)*.

На питання розділів 1 і 3 відповідають усі респонденти. На питання розділу 2 респонденти надають відповіді через питання-фільтри залежно від наявності у них або членів їхніх родин досвіду отримання послуг у відповідних закладах / установах / підприємствах (контактів з представниками відповідних органів влади / закладів / установ / підприємств у відповідних сферах).

Анкета опитування представників суб'єктів господарювання (бізнесу) *(форма А2)*

Містить *61 змістовне* запитання і складається з таких розділів:

Розділ 1. Показники сприйняття корупції *(21 питання)*;

Розділ 2. Показники корупційного досвіду в сферах *(9 сфер, 32 питання)*;

Розділ 3. Соціально-демографічні характеристики респондента *(8 питань)*.

На питання розділів 1 і 3 відповідають усі респонденти. На питання розділу 2 респонденти дають відповіді через питання-фільтри залежно від наявності у них досвіду отримання послуг у відповідних закладах / установах / підприємствах (контактів з представниками відповідних органів влади / закладів / установ / підприємств у відповідних сферах).

Усі проекти анкет на завершальному етапі підготовки дослідження підлягають апробації (тестуванню інструментарію) з метою:

оцінки ясності та однозначності формулювань питання;

оцінки повноти та достатності передбачених варіантів відповідей;

виявлення невдалих, нетактовних і нерелевантних запитань;

оцінки логічної послідовності питань та їх впорядкованості;

визначення обсягу анкети і тривалості інтерв'ю;

визначення готовності респондентів брати участь в опитуванні;

виявлення можливих проблем, пов'язаних із введенням даних.

Остаточний варіант анкет з урахуванням результатів апробації (тестування інструментарію виконавцем робіт з проведення опитування) доводиться до відома Національного агентства.

Забезпечення і контроль якості збору даних

Для забезпечення якісного збору даних організацією, яка є виконавцем проведення стандартного опитування щодо корупції в Україні, мають бути сформульовані вимоги до польового етапу, параметрів проведення інтерв'ю, укладені інструкції та форми звітних документів для інтерв'юерів та супервайзерів. Перед початком польових робіт інтерв'юер має пройти відповідне

навчання, під час якого ознайомиться зі специфікою опитування, у т.ч. з термінологією, технікою проведення інтерв'ю, анкетою та інструкціями.

Безпосередній контроль за якістю роботи інтерв'юерів здійснюють супервайзери. Загальну відповідальність за верифікацію і достовірність отриманих даних несе особа, визначена керівником дослідження.

Інструкція для інтерв'юера містить інформацію про порядок обрання респондентів, правила заповнення анкети, коментарі до окремих складних запитань, а також вимоги до оформлення звітності за результатами роботи.

Під час опитування інтерв'юер повинен вести щоденник та записувати всі відповідні факти, що стосуються інтерв'ю, реакцій та роздумів респондентів, а також будь-яку іншу інформацію, яка вважається важливою для подальшої розробки, оцінки чи обробки даних (парадані). У щоденнику також слід відображати випадки, коли потенційні респонденти відмовлялися брати участь в інтерв'ю, та вказувати причини відмови.

Звітність інтерв'юера має визначену форму, в якій відображається інформація про кількість встановлених контактів (спроб взяти інтерв'ю) та їх результати.

Інтерв'ю вважається завершеним, якщо респондент мав можливість надати відповідь на релевантні для нього питання анкети (включно з відмовою від відповіді або варіантом «важко відповісти») на 80% або більше питань анкети, у т.ч. ключові питання.

Якщо отримано понад 50% відповідей на релевантні для респондента питання (включно з відмовою від відповіді або варіантом «важко відповісти»), але менше ніж 80%, то інтерв'ю вважається частково завершеним і, як правило, включається до подальшого аналізу за рішенням супервайзера. Таке інтерв'ю в окремих випадках за умови відсутності відповідей на ключові питання анкети може бути визнано незавершеним (перерваним) і вилучено з подальшого аналізу, про що супервайзер інформує керівника дослідження.

У разі неповного розгляду всіх питань або відмови продовжувати опитування (менше ніж 50% відповідей) інтерв'ю вважається незавершеним (перерваним) і, як правило, не включається до подальшого аналізу. Таке інтерв'ю в окремих випадках, за умови наявності відповідей на ключові питання анкети, може бути визнано частково завершеним, і рішення про його включення до подальшого аналізу за рекомендацією супервайзера приймає керівник дослідження.

Показник незавершених (перерваних) інтерв'ю і показник частково завершених інтерв'ю обов'язково фіксуються разом з показниками відмови брати участь в опитуванні та відсутності контакту з респондентами, які потрапили до вибірки (в цілому і для кожного інтерв'юера окремо), і використовуються для розрахунку:

мінімального рівня досяжності опитування (RR1) як співвідношення всіх завершених інтерв'ю до суми всіх завершених інтерв'ю, частково завершених інтерв'ю, незавершених (перерваних) інтерв'ю, відмов брати участь в опитуванні та випадків відсутності контакту з респондентами, які потрапили до вибірки;

рівня досяжності опитування (RR2) як співвідношення всіх завершених інтерв'ю та частково завершених інтерв'ю до суми всіх завершених інтерв'ю, частково завершених інтерв'ю, незавершених (перерваних) інтерв'ю, відмов брати участь в опитуванні та випадків відсутності контакту з респондентами, які потрапили до вибірки;

максимального рівня досяжності опитування (RR6) як співвідношення всіх завершених інтерв'ю та частково завершених інтерв'ю до суми всіх завершених інтерв'ю, частково завершених інтерв'ю, незавершених (перерваних) інтерв'ю та відмов брати участь в опитуванні.

Збір даних припиняється лише тоді, коли кількість завершених та частково завершених інтерв'ю, включених до масиву та схвалених для подальшого аналізу, перевищує визначений обсяг вибірки для кожного опитування, що зазначено у п. 4.1 цього розділу Методики.

Під час збору даних респонденти мають отримати інформацію про мету й організаторів дослідження і надати поінформовану згоду про добровільну участь в ньому. Усі персональні дані респондентів є конфіденційними і мають захищатися згідно з чинним законодавством.

Усі анкети завершених і незавершених інтерв'ю зберігаються під час та після проведення дослідження: у паперовій або електронній формі (у разі використання комп'ютерних систем опитування).

Обрані випадковим чином номери телефонів з використанням комп'ютерної системи телефонного опитування (CATI) після проведення дослідження мають бути захищені з дотриманням вимог чинного законодавства щодо конфіденційності інформації.

Нотатки, польові щоденники, маршрути, звіти інтерв'юерів, у т.ч. інформація про адреси опитаних респондентів, а також респондентів, з якими не вдалось встановити контакт, які відмовилися від інтерв'ю або з якими інтерв'ю не було завершено, після проведення дослідження мають бути захищені з дотриманням вимог чинного законодавства щодо конфіденційності інформації.

Інструкція для супервайзера є допоміжним документом, який визначає терміни та тривалість організації польових робіт, критерії приймання (контролю якості) заповнених анкет від інтерв'юерів та схвалення інтерв'ю для подальшого аналізу, перелік звітних документів та способи їх передачі керівнику дослідження.

З метою оцінки загального рівня якості збору інформації контроль роботи інтерв'юера покладається на супервайзера. Під час проведення контролю необхідно звертати увагу на такі моменти:

правильність заповнення кодової й адресної частин;

дотримання вимог щодо заповнення анкет;

наявність відповідей на питання соціально-демографічного блоку та ключові питання анкети;

логічну послідовність, узгодженість між взаємозалежними показниками різних розділів однієї анкети і всередині розділів;

дотримання маршруту і дані геолокації;

тривалість інтерв'ю порівняно із середнім значенням;

характер виявлених помилок реєстрації відповідей респондентів (випадкові, тобто внаслідок неуважності, або систематичні, тобто внаслідок неправильного розуміння методологічних вимог до заповнення окремих питань анкет);

наявність однакових тенденцій у відповідях різних респондентів, опитаних одним і тим самим інтерв'юером, а також логічне обґрунтування цих тенденцій;

частку відмов респондентів у цілому і для різних інтерв'юерів;

частку частково завершених інтерв'ю в цілому і для різних інтерв'юерів;

частку незавершених (перерваних) інтерв'ю в цілому і для різних інтерв'юерів;

частку респондентів, які потрапили до вибірки, але з ними не вдалось встановити контакт (в цілому і для різних інтерв'юерів).

Звітність супервайзера призначена для відображення узагальнюючої інформації щодо виконання плану вибірки за мережею інтерв'юерів.

4.3. Вимоги до обробки та аналізу даних

З метою забезпечення достовірних результатів аналізу даних ця Методика передбачає контроль якості введення даних, процедури зважування та застосування методів статистичного моделювання.

Після завершення польових робіт здійснюється перевірка заповнення і підготовка анкет для введення. Використання комп'ютерних систем особистого опитування (CAPI), телефонного опитування (CATI) не вимагає окремого введення даних, значно прискорюючи процес контролю та підвищуючи якість даних.

За умови використання паперових анкет для особистого інтерв'ю проводиться контроль повноти і якості заповнення анкет на основі розроблених критеріїв «вибракування» анкет (завершені інтерв'ю, частково завершені інтерв'ю, незавершені (перервані) інтерв'ю, відсутність даних за ключовими питаннями анкети), позначок анкети, нотаток і щоденників інтерв'юерів, верифікації факту проведення і тривалості інтерв'ю, усунення виявлених помилок, а також кодування відкритих відповідей.

Первинні дані з паперових анкет вводяться до масиву даних у форматі матриці, де рядки – це закодовані респонденти, а стовпці – змінні, що відповідають питанням анкети. Кожна змінна повинна мати код, коротку назву і повне формулювання питання анкети. Для паперових анкет здійснюється логічний контроль даних: перевіряється дотримання переходів по запитаннях-фільтрах, вибір одного або декількох варіантів відповідей, як це передбачено запитаннями анкети, тощо.

На основі первинних даних як з паперових, так і з електронних анкет комп'ютерних систем мають бути сформовані файли даних у форматі програмного забезпечення IBM SPSS statistics. До основних змінних анкет необхідно додати парадані: код інтерв'юера, дату, час і тривалість інтерв'ю, статус анкети (завершені інтерв'ю, частково завершені інтерв'ю), питання, на якому інтерв'ю було перерване, мову інтерв'ю, особливість поведінки респондентів, назву населеного пункту, область.

У сформованих файлах даних здійснюється чистка масивів – виявлення і усунення помилок при введенні даних паперових анкет або заповненні електронної форми анкети комп'ютерних систем (CAPI, CATI), скринінг розподілів змінних, оцінка відповідності діапазону значень, виявлення та перевірка викидів, групування респондентів за соціально-демографічними характеристиками, визначається частка пропущених відповідей і застосовуються вагові коефіцієнти відповідно до даних Державної служби статистики України про соціально-демографічну структуру населення або про розмір суб'єктів господарювання (бізнесу), види економічної діяльності та регіони реєстрації.

Звітність за результатами опитування

Виконавець робіт за результатами проведення стандартного опитування щодо корупції в Україні подає до Національного агентства таку звітність (продукти, створені в рамках дослідження):

підсумковий аналітичний звіт в електронній та паперовій формі (українською та англійською мовами);

технічний звіт в електронній формі;

файли електронних таблиць одновимірних розподілів результатів опитування у форматі Excel;

файли даних та синтаксис обробки та аналізу даних у форматі даних csv;

презентацію результатів опитування, створену в MS PowerPoint (українською та англійською мовами);

пресреліз (українською та англійською мовами).

У підсумковому аналітичному звіті наявна аналітична частина, яка, зокрема, містить:

основні результати аналізу, які оформлюються у табличній формі (у т.ч. у вигляді двовимірних таблиць);

візуалізацію результатів дослідження – інфографіку (у т.ч. кластерні діаграми, лінійні графіки, діаграми розмаху тощо);

змістовні ключові висновки та рекомендації;

порівняння з результатами попередніх опитувань (якщо це можливо).

Технічний звіт містить детальну методологічну інформацію щодо опитування, зокрема стосовно: процедури вибірки (у т.ч. про основу вибірки, стратифікацію, одиниці і крок відбору на кожному етапі, розрахунки похибки вибірки та дизайн-ефекту, рівні досяжності опитування (RR1, RR2, RR6), застосовані вагові коефіцієнти тощо), контролю якості збору даних (у т.ч. результатів верифікації інтерв'ю, дотримання маршрутів, основних труднощів, підсумків, звітів супервайзерів тощо), процедури обробки, перевірки та аналізу даних (у т.ч. обґрунтування статистичних критеріїв, застосованих підходів до пропущених даних тощо), статистичних методів, використаного кодування даних програмним забезпеченням.

У разі використання паперових анкет при проведенні опитування такі анкети та всі супровідні документи повинні бути подані та згруповані з урахуванням географічних районів та інших критеріїв розподілу цільової групи респондентів.

До технічного звіту додаються файли електронних таблиць одновимірних розподілів, файли даних та синтаксис обробки та аналізу даних у форматі даних csv.

У форматі файлів електронних таблиць наводяться результати аналізу одновимірних розподілів: для дорослого населення – за статтю, віком, типом поселення, розміром населеного пункту, соціально-економічними географічними районами України; для представників суб'єктів господарювання (бізнесу) – за належністю до фізичних осіб-підприємців або господарських організацій, за розміром суб'єкта господарювання (мікропідприємництво, мале, середнє, велике підприємництво), видами економічної діяльності, регіоном реєстрації.

Для кожної змінної (питання анкети) зазначається частота і відсоток відповідей за вказаними ознаками окремо та разом.

Аналіз даних опитувань також включає розрахунок цільових показників, що зазначені в розділі ІІІ цієї Методики, зокрема розрахунок показників застосування певних корупційних практик у ситуаціях взаємодії в певних сферах, порівняння показників сприйняття корупції та корупційного досвіду між групами респондентів (типами населених пунктів, соціально-економічними географічними районами, розміром суб'єктів підприємницької діяльності тощо), порівняння релевантних показників сприйняття корупції та корупційного досвіду з результатами попередніх досліджень, виявлення тенденцій та оцінку значущості змін.

Для аналізу отриманих даних застосовуються відповідні математико-статистичні методи.

Опис методології та результатів дослідження з візуалізацією включаються до підсумкового звіту, окремої презентації та (у скороченому варіанті) – до пресрелізу.

4.4. Вимоги до виконавця дослідження

Виконавцем дослідження може бути організація, яка:

має досвід проведення емпіричних досліджень щодо корупції в Україні, зокрема репрезентативних опитувань населення та представників суб'єктів господарювання (бізнесу);

має можливість залучити, використати чи створити мережу інтерв'юерів, що можуть провести репрезентативне опитування в усіх регіонах (областях) України;

спроможна реалізувати метод випадкової, стратифікованої, багатоступеневої вибірки дорослого населення України;

має досвід використання комп'ютерної системи телефонного опитування (CATI); досвід використання комп'ютерної системи особистого опитування (CAPI) є бажаним;

спроможна провести спеціальні навчання для інтерв'юерів з метою пояснення методологічних та правових аспектів опитування, у т.ч. із залученням відповідних фахівців;

спроможна забезпечити контроль якості збору даних;

спроможна провести обробку та аналіз результатів згідно з науковими стандартами обробки та аналізу соціологічних даних;

має організаційну спроможність для дослідницької діяльності;

має досвід підготовки аналітичних звітів за результатами опитувань (не менше ніж 5 оприлюднених звітів за останні 5 років);

на час проведення опитування не має зобов’язань щодо політичних партій чи рухів, що можуть вплинути на неупередженість дослідження.

_____

Додаток 1

до Методики стандартного
опитування щодо корупції в Україні
(пункт 4.2 розділу IV)

Форма А1

А1. АНКЕТА ОПИТУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ

РОЗДІЛ 1. ПОКАЗНИКИ СПРИЙНЯТТЯ КОРУПЦІЇ

Розділ 1.1. Пріоритетність проблем

1. Як ви вважаєте, наскільки серйозними є перераховані нижче проблеми для України?
Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	Проблеми	Зовсім не серйозна	Скоріше не серйозна	Частково так, частково ні	Скоріше серйозна	Дуже серйозна	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Висока вартість життя та низькі доходи	1	2	3	4	5	99
2	Злочинність	1	2	3	4	5	99
3	Корупція	1	2	3	4	5	99
4	Безробіття	1	2	3	4	5	99
5	Висока вартість і низька якість медичних послуг	1	2	3	4	5	99
6	Висока вартість і низька якість житлово-комунальних транспортних та інших послуг	1	2	3	4	5	99
7	Несправедливість у системі правосуддя	1	2	3	4	5	99
8	Збройна агресія рф проти України	1	2	3	4	5	99
9	Низька якість освіти	1	2	3	4	5	99
10	Захоплення влади олігархами	1	2	3	4	5	99
11	Міграція населення з України	1	2	3	4	5	99
12	Інше *(зазначити)*_____	1	2	3	4	5	99

Розділ 1.2. Розуміння та сприйняття поширеності корупції

2. Наскільки серйозною проблемою для України ви вважаєте такі типи корупції?

№ з/п	Типи корупції	Зовсім не серйозна	Скоріше не серйозна	Частково так, частково ні	Скоріше серйозна	Дуже серйозна	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

1	Політична корупція на найвищому рівні (наприклад, в Уряді чи Верховній Раді України)	1	2	3	4	5	99
2	Корупція в бізнесі (наприклад, при взаємодії бізнесу та чиновників)	1	2	3	4	5	99
3	Повсякденна побутова корупція (наприклад, у школах та лікарнях)	1	2	3	4	5	99

3. На ваш погляд, чи перелічені нижче ситуації є проявами корупції або іншими порушеннями антикорупційного законодавства?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	Ситуації	Так	Ні	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Депутат міської ради бере участь в голосуванні щодо виділення земельної ділянки підприємству, яке належить його зятю	1	2	3
2	На вимогу лікаря пацієнт платить йому безпосередньо 10 000 гривень для проведення операції або іншого лікування	1	2	3
3	Пацієнт дарує лікарю букет квітів вартістю 500 гривень після успішної операції або лікування	1	2	3
4	Директор школи бере свою дружину на посаду завуча в цій же школі	1	2	3
5	Абітурієнт за конкурсом вступає до закладу вищої освіти, в якому його мати є деканом іншого факультету	1	2	3
6	Міністр охорони здоров'я є власником мережі аптек	1	2	3
7	Пенсіонерка дає 50 гривень поштарці, коли та принесла їй пенсію додому	1	2	3
8	Депутат сільської ради голосує за рішення про виплату премії співробітникам виконкому сільської ради	1	2	3
9	Депутат Верховної Ради України приймає пропозицію бізнесмена профінансувати навчання дитини цього депутата в закордонному університеті	1	2	3
10	Компанія сплачує міській раді додаткову суму для прискорення одержання дозволу на будівництво відповідно до офіційного прейскуранта послуг	1	2	3
11	Батьки семикласниці за власною ініціативою купують мікроскоп для кабінету біології в її школі	1	2	3
12	Вчитель математики повідомляє батькам учня, що той потребує додаткових платних занять саме з ним як вчителем	1	2	3

ПРОЧИТАЙТЕ РЕСПОНДЕНТУ ТАКУ ПРИМІТКУ:

***Корупція** передбачає різні форми поведінки. У цьому дослідженні нам хотілось би, щоб ви розуміли корупцію як:*

*1) **зловживання** публічним службовцем (державним службовцем або службовцем органів місцевого самоврядування) або службовими особами підприємств (організацій) своїми службовими повноваженнями з метою одержання хабаря (неправомірної вигоди);*

*2) **надання хабаря (неправомірної вигоди)** публічному службовцю (державному службовцю або службовцю органів місцевого самоврядування) або службовій особі підприємств (організацій) з метою схилити його до зловживання своїми службовими повноваженнями.*

*Таким чином, корупція завжди пов'язана **з неправомірною вигодою** (гроші, інше майно, переваги, пільги, послуги тощо), яку публічний службовець або службова особа підприємств (організацій) фактично отримує чи намагається отримати як плату **за зловживання своїми службовими повноваженнями чи пов'язаними з ними можливостями**.*

Продовження додатка 1

4. На вашу думку, наскільки корупція поширена в таких сферах?

Надайте відповідь, використовуючи 5-бальну шкалу, де:

«1» – відсутня, «2» – майже відсутня, «3» – інколи поширена, інколи ні, «4» – дещо поширена, «5» – дуже поширена.

№ з/п	Сфера	Відсутня	Майже відсутня	Інколи поширена, інколи ні	Дещо поширена	Дуже поширена	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Охорона здоров'я *(медичні послуги)*	1	2	3	4	5	99
2	Освіта і наука	1	2	3	4	5	99
3	Забезпечення правопорядку та протидія злочинності *(діяльність Національної поліції України, СБУ, органів прокуратури та інших правоохоронних органів)*	1	2	3	4	5	99
4	Соціальний захист населення *(оформлення соціальних статусів, виплат, пенсій, пільг, у т.ч. для військовослужбовців та/або членів їхніх родин, тощо)*	1	2	3	4	5	99
5	Послуги енергетичних компаній (послуги з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення, *крім послуг, пов'язаних з поточними розрахунками*)	1	2	3	4	5	99
6	Будівництво та земельні відносини *(приватизація, розробка та затвердження проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, будівництво / реконструкція приватного житла тощо)*	1	2	3	4	5	99
7	Митна справа *(митний контроль, оформлення митних документів тощо)*	1	2	3	4	5	99
8	Судочинство	1	2	3	4	5	99
9	Відновлення (відбудова) України	1	2	3	4	5	99
10	Інша *(зазначити)*_____	1	2	3	4	5	99

5. На вашу думку, наскільки корупція поширена в Україні загалом?

Надайте відповідь, використовуючи 5-бальну шкалу, де:

«1» – відсутня, «2» – майже відсутня, «3» – інколи поширена, інколи ні, «4» – дещо поширена, «5» – дуже поширена.

1	2	3	4	5	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

6. На вашу думку, як змінився рівень корупції в Україні за останні 12 місяців?

Дуже знизився	1
Скоріше знизився	2
Не змінився	3
Скоріше зріс	4
Дуже зріс	5

Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Розділ 1.3. Оцінка антикорупційної політики держави та обізнаність щодо неї

7. На вашу думку, хто відповідальний за подолання корупції в Україні?
*Зазначте не більше ніж **три** варіанти.*

Президент України / Офіс Президента України	1
Верховна Рада України	2
Кабінет Міністрів України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади	3
Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)	4
Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)	5
Державне бюро розслідувань (ДБР)	6
Служба безпеки України (СБУ)	7
Національна поліція України	8
Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП)	9
Прокуратура *(крім Спеціалізованої антикорупційної прокуратури)*	10
Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)	11
Державна служба фінансового моніторингу України	12
Бюро економічної безпеки України	13
Вищий антикорупційний суд (ВАКС)	14
Суди *(крім Вищого антикорупційного суду)*	15
Обласні органи влади	16
Місцеві органи влади	17
Інший *(зазначити)* _____	18

Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

8. На вашу думку, наскільки ефективною (результативною) є діяльність із запобігання та протидії корупції в Україні?

Надайте відповідь, використовуючи 5-бальну шкалу, де:

«1» – зовсім неефективна (нерезультативна), «2» – мало ефективна (результативна), «3» – інколи ефективна (результативна), інколи ні, «4» – дещо ефективна (результативна), «5» – дуже ефективна (результативна).

1	2	3	4	5	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

9. На вашу думку, наскільки ефективна (результативна) антикорупційна діяльність таких державних органів?

Респонденту потрібно пояснити, що в цьому питанні термін «антикорупційна діяльність» означає діяльність відповідного органу влади із запобігання та/або протидії корупції.

Надайте відповідь в кожному рядку, використовуючи 5-бальну шкалу, де:

«1» – зовсім неефективна (нерезультативна), «2» – мало ефективна (результативна), «3» – інколи ефективна (результативна), інколи ні, «4» – дещо ефективна (результативна), «5» – дуже ефективна (результативна).

№ з/п		1	2	3	4	5	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

1	Президент України / Офіс Президента України	1	2	3	4	5	99
2	Верховна Рада України	1	2	3	4	5	99
3	Кабінет Міністрів України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади	1	2	3	4	5	99
4	Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)	1	2	3	4	5	99
5	Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)	1	2	3	4	5	99
6	Державне бюро розслідувань (ДБР)	1	2	3	4	5	99
7	Служба безпеки України (СБУ)	1	2	3	4	5	99
8	Національна поліція України	1	2	3	4	5	99
9	Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП)	1	2	3	4	5	99
10	Прокуратура *(крім Спеціалізованої антикорупційної прокуратури)*	1	2	3	4	5	99
11	Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)	1	2	3	4	5	99
12	Державна служба фінансового моніторингу України	1	2	3	4	5	99
13	Бюро економічної безпеки України	1	2	3	4	5	99
14	Вищий антикорупційний суд (ВАКС)	1	2	3	4	5	99
15	Суди *(крім Вищого антикорупційного суду)*	1	2	3	4	5	99
16	Обласні органи влади	1	2	3	4	5	99
17	Місцеві органи влади	1	2	3	4	5	99
18	Інше *(зазначити)*_____	1	2	3	4	5	99

10. Наскільки ви вважаєте себе обізнаним / обізнаною щодо діяльності таких державних органів?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п		Достатньо обізнаний	Поверхнево обізнаний	Зовсім не обізнаний	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)	1	2	3	99
2	Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)	1	2	3	99
3	Державне бюро розслідувань (ДБР)	1	2	3	99
4	Національна поліція України	1	2	3	99
5	Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП)	1	2	3	99
6	Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)	1	2	3	99
7	Вищий антикорупційний суд (ВАКС)	1	2	3	99
8	Бюро економічної безпеки України	1	2	3	99

11. У яких сферах, на ваш погляд, необхідно в першу чергу боротися з корупцією?
*Зазначте не більше ніж **три** варіанти.*

№ з/п	Сфера
1	Охорона здоров'я *(медичні послуги)*
2	Освіта і наука
3	Забезпечення правопорядку та протидія злочинності *(діяльність Національної поліції України, СБУ, органів прокуратури та інших правоохоронних органів)*
4	Соціальний захист населення *(оформлення соціальних статусів, виплат, пенсій, пільг, у т.ч. для військовослужбовців та/або членів їхніх родин, тощо)*
5	Послуги енергетичних компаній (послуги з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення, *крім послуг, пов'язаних з поточними розрахунками*)
6	Будівництво та земельні відносини *(приватизація, розробка та затвердження проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, будівництво / реконструкція приватного житла тощо)*
7	Митна справа *(митний контроль, оформлення митних документів тощо)*
8	Судочинство
9	Відновлення (відбудова) України
10	Інша *(зазначити)*

Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

12. Наскільки ви вважаєте себе обізнаним / обізнаною щодо таких електронних сервісів з надання державних послуг онлайн?
Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	Сервіси	Ви знаєте про цей сервіс і **користувалися ним**	Ви **достатньо знаєте** про цей сервіс, щоб ним скористатися у разі потреби, але ще **не користувалися** ним	Ви лише поверхнево знаєте про цей сервіс і не користувалися ним	Ви **не знаєте** про цей сервіс	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Сервіси **медичних послуг**: сервіс **Helsi**, сервіс **«Є ЛІКИ»** *(перевірка наявності лікарських засобів, придбаних за бюджетні кошти, у своїй лікарні)*	1	2	3	4	99
2	Сервіси для отримання інформації щодо **навчання чи документів про освіту** *(Єдина державна електронна база з питань освіти тощо)*	1	2	3	4	99
3	**Електронні черги та сервіси для отримання адміністративних послуг** *(отримання закордонного / біометричного паспорта, запис дитини до дитячого садочка, реєстрація транспортного засобу, звернення до ЦНАП, заява про державну реєстрацію шлюбу тощо*)	1	2	3	3	99
4	**Транспортні послуги** через **Електронний кабінет водія / Портал Дія** *(перевірка та оплата штрафів за*	1	2	3	4	99

	адміністративні правопорушення, перереєстрація транспортного засобу, відновлення та обмін посвідчення водія, отримання інформації про транспортний засіб тощо)					
5	Оформлення **допомог, пільг, пенсій** через електронні сервіси органів державної влади *(Мінсоцполітики, Пенсійний фонд України*) або Портал Дія *(допомога при народженні дитини, оформлення соціальної допомоги, призначення та перерахунок пенсії, заява на субсидію тощо)*	1	2	3	4	99
6	Комплексна послуга «**єМалятко»** на Порталі Дія *(державна реєстрація народження, реєстрація місця проживання дитини, оформлення допомоги при народженні дитини тощо)*	1	2	3	4	99
7	**Отримання витягів / довідок** через Портал Дія або електронні сервіси органів державної влади *(про відсутність судимості, відомості щодо платника податків, про місце проживання, відомості з Державного земельного кадастру тощо)*	1	2	3	4	99
8	Електронні сервіси **з питань будівництва, землі, нерухомості** на Порталі Дія або електронних сервісах органів державної влади *(реєстрація прав на нерухоме майно, видача будівельного паспорта, дозвіл на виконання будівельних робіт, заява на надання містобудівних умов і обмежень для забудови, послуги від Держгеокадастру тощо)*	1	2	3	4	99

Розділ 1.4. Ставлення до проявів корупції

Прожективні ситуації

Прожективна ситуація 1

Уявіть ситуацію. Ви звернулися до державної установи за довідкою, яка вам терміново необхідна для вирішення особистої справи. Вам повідомили, що термін її виготовлення – 30 днів, але вам вона потрібна у короткий термін. Коли ви вийшли з кабінету, то випадкова людина в коридорі вам розповіла, що його сусід отримав таку довідку наступного дня, сплативши 1000 гривень керівнику відділу, що видає такі довідки.

13. Якими, найімовірніше, були б ваші дії в такій ситуації?

Можете обрати кілька варіантів відповіді.

Буду чекати 30 днів	1
Сплатив би 1000 гривень, але не маю коштів для цього	2
Шукав би знайомих чи близьких, які б допомогли пришвидшити отримання довідки	3
Сплатив би 1000 гривень	4
Написав би скаргу про корупцію в установі до органу вищого рівня	5
Написав би заяву до правоохоронних органів	6
Звернувся б до медіа (надав журналістам ці факти)	7
Інший варіант *(зазначити)*	8
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Прожективна ситуація 2

Уявіть ситуацію. В організації (підприємстві), де ви працюєте, ваш колега повідомив компетентні органи про корупційний злочин, вчинений іншим співробітником.

14. Яке ваше ставлення до дій вашого колеги?

Повністю схвалюю	1
Скоріше схвалюю	2
Нейтральне	3
Скоріше засуджую	4
Повністю засуджую	5
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

15. На вашу думку, чи може надання хабаря, неофіційних послуг або подарунка бути виправданим, якщо це необхідно для вирішення важливої для вас справи?

Завжди може бути виправдане	1
У більшості випадків може бути виправдане	2
У більшості випадків не може бути виправдане	3
Ніколи не може бути виправдане	4
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

16. Чи подали б ви скаргу до органів влади або до правоохоронних органів у зв'язку з випадком корупції?

Так	1
Ні	2
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

17. Чи потрапляли ви протягом останніх 12 місяців у ситуацію, коли подарунок чи хабар могли б допомогти вам у вирішенні питання, але ви утрималися від такого способу розв'язання проблеми?

Так	1	
Ні	2	Перехід до питання № 19
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99	

18. Якою була причина, що стримала вас від корупційного способу розв'язання проблеми?

1	Моя принципова позиція – не давати хабарі
2	Побоювався(-лася) бути викритим(-ою), понести відповідальність за це
3	Не знав(-ла), як це зробити
4	Не мав(-ла) для цього грошей чи інших можливостей
5	Не був(-ла) упевнений(-а), що «хабарник» дійсно допоможе у вирішенні проблеми

6	Не хотів(-ла) «бруднитися»
7	Жодна із перелічених причин
99	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

19. За яких умов ви готові повідомити про корупційні дії посадовця по відношенню до вас?

1	Повідомлю за будь-яких умов («мене ніщо не зупинить»)
2	Якщо платіж, що його вимагає посадовець, суттєво перевищує «загальноприйнятий»
3	Якщо буде гарантовано безпеку для мене
4	За умови справедливого розслідування корупційного випадку
5	Якщо мої дії абсолютно законні
6	Не повідомлю у жодному випадку
7	Інше *(зазначити)*_____
8	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

Розділ 1.5. Ставлення до викривачів, обізнаність щодо гарантій їх діяльності, особливостей здійснення повідомлень про корупцію

20. Яке ваше ставлення до людей, які подають скарги (повідомлення) до органів влади або до правоохоронних органів у зв'язку з випадком корупції?

Одна відповідь.

Повністю схвалюю	1
Скоріше схвалюю	2
Нейтральне	3
Скоріше засуджую	4
Повністю засуджую	5
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

21. На ваш погляд, чи мають викривачі корупції такі права?

Надайте відповідь у кожному рядку.

Респонденту потрібно пояснити, що ***«викривачі корупції»*** *– це фізичні особи, які в установленому порядку* ***повідомили про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень****, інших порушень Закону, вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їм відома* ***у зв'язку з їх трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням ними служби чи навчання*** *(або їх участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання), та* ***мають статус викривача****.*

№ з/п	Право	Так	Ні	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом його прав	1	2	99
2	на оплачувану відпустку протягом терміну розгляду повідомлення про випадок корупції, але не більше ніж 30 днів	1	2	99
3	на грошову винагороду у визначених законом випадках	1	2	99
4	на отримання інформації від правоохоронних органів про результати досудового розслідування стосовно всіх злочинів, вчинених тією самою особою, стосовно якої було повідомлено про корупцію	1	2	99
5	негайного поновлення на попередній роботі (посаді), якщо така особа була звільнена з роботи у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень	1	2	99
6	на здійснення з моменту повідомлення про корупцію правоохоронними органами заходів щодо забезпечення охорони житла, незалежно від наявності загроз життю і здоров'ю такій особі	1	2	99
7	на відшкодування витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача	1	2	99

8	на переведення за власним бажанням (без врахування згоди керівництва) на іншу рівнозначну посаду (роботу) в установі (закладі), в якій він працює	1	2	99

22. На ваш погляд, які із зазначених тверджень щодо подання повідомлень про випадки корупції є правильними (відповідають законодавству)?

Надайте відповідь у кожному рядку.

Респонденту потрібно пояснити, що в цьому питанні термін «повідомлення про корупцію» слід розуміти як повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

№ з/п	Твердження	Так *(правильно)*	Ні *(неправильно)*	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Усі повідомлення від громадян про корупцію **мають зберігатися на Єдиному порталі повідомлень викривачів**	1	2	99
2	Повідомлення про корупцію громадяни мають подавати **лише через Єдиний портал повідомлень викривачів**, подання таких повідомлень **іншим способом** (на особистому прийомі, через спеціальну телефонну лінію тощо) – **не допускається**	1	2	99
3	Можна здійснити **анонімне повідомлення** про корупцію без зазначення відомостей про себе (відомостей, які можуть ідентифікувати особу)	1	2	99
4	При поданні повідомлення через Єдиний портал повідомлень викривачів особа має **обов'язково зазначити адресу електронної пошти**	1	2	99
5	Громадяни можуть подавати повідомлення про корупцію **не лише за місцем роботи** (навчання), а й **спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції** (до органів прокуратури, Національної поліції, НАБУ, НАЗК)	1	2	99
6	Громадяни **не можуть подавати повідомлення** про корупцію через **таких фізичних осіб**: журналістів, громадських діячів, народних депутатів	1	2	99
7	Повідомлення про корупцію, пов'язану з місцем роботи (навчання), **громадяни можуть подавати до органу вищого рівня**, у якому здійснюється контроль за дотриманням антикорупційного законодавства на підвідомчих організаціях	1	2	99
8	Повідомлення про корупцію, які стосуються **високопосадовців, правоохоронців та суддів**, необхідно подавати виключно до **НАЗК**	1	2	99

РОЗДІЛ 2. ПОКАЗНИКИ КОРУПЦІЙНОГО ДОСВІДУ В СФЕРАХ

Респонденту потрібно пояснити, що всі питання цього розділу стосуються періоду оцінки протягом останніх 12 місяців (тобто дій респондентів, наявності у них контактів з державними та недержавними установами чи їхніми представниками, їх перебування у певних контактних ситуаціях).

23. Чи стикалися ви з корупцією останні 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Якщо відповідь у питанні № 23 = 1 або 2 – перехід до питання № 24, якщо інші варіанти – до питання № 25.

24. Чи подавали ви скаргу до органів влади або до правоохоронних органів у зв'язку з випадком корупції?

Так	1
Ні	2
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Сфера 1: Охорона здоров'я (медичні послуги)

Попросіть респондента відповідати тільки про державні / комунальні заклади охорони здоров'я, не відповідати про приватні.

25. Чи доводилося вам або членам вашої родини протягом останніх 12 місяців звертатися до державних або комунальних закладів охорони здоров'я?

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 28).

26. Чи стикалися ви з корупцією при зверненні до державних / комунальних закладів охорони здоров'я (при отриманні медичних послуг) протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

27. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації у зв'язку з одержанням медичних послуг?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі працівнику медичного закладу (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги	Ви або члени вашої родини **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або членів вашої родини **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	для **оформлення довідок, листків непрацездатності, виписок** тощо, зокрема під час проходження медичного огляду (у т.ч. за приховування медичних фактів)*	1	2	3	4	99
2	за вирішення питань щодо набуття статусу (повторного огляду) **особи з інвалідністю / особи з інвалідністю внаслідок війни** (у т.ч. *експертними командами Центрів*	1	2	3	4	99

	оцінювання функціонального стану осіб – колишні МСЕК)					
3	для **отримання «потрібного» рецепта** *(для придбання антибіотиків, психотропних, наркотичних, сильнодіючих снодійних, сильнодіючих знеболюючих лікарських препаратів)*	1	2	3	4	99
4	при вирішенні питань **умов перебування в стаціонарному медичному закладі** *(термін лікування, окрема палата, робота медичного персоналу тощо)*	1	2	3	4	99
5	за **надання медичних послуг з лікування пацієнта** *(у т.ч. обстеження, консультування)* **та проведення йому операції**	1	2	3	4	99
6	за отримання пацієнтом **ліків, які є на балансі медичного закладу** та які пацієнт має право отримати					
7	за вирішення питань, **пов'язаних з пологами** *(потрапляння до певного лікаря, належна якість умов перебування в закладі, супроводження та прийняття пологів, післяпологове супроводження тощо)*	1	2	3	4	99
8	під час проходження ВЛК *(у т.ч. за визнання непридатним до військової служби, направлення на лікування з метою відтермінування рішення ВЛК тощо)*	1	2	3	4	99
9	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)* _____	1	2	3	4	99

***** *респонденту потрібно уточнити, що ця ситуація не стосується питань, пов'язаних зі встановленням статусу особи з інвалідністю та/або проходженням ВЛК (для таких питань – використовувати ситуації № 2 та № 8 у таблиці)*

Сфера 2: Послуги закладів вищої освіти

Попросіть респондента відповідати тільки про державні / комунальні заклади освіти, не відповідати про приватні.

28. Чи ви або члени вашої родини навчаєтеся зараз або навчалися протягом останніх 12 місяців у державних або комунальних *закладах вищої освіти*?

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 31).

29. Чи стикалися ви з корупцією *у закладах вищої освіти* протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

30. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації у зв'язку з навчанням у цих закладах?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі (грошові кошти або подарунки) чи надавали послуги	Ви або члени вашої родини **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або членів вашої родини **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	адміністрації при **вирішенні питань вступу до закладів вищої освіти** *(у т.ч. на підставі творчих конкурсів, врахування мотиваційних листів)*	1	2	3	4	99
2	адміністрації при **вирішенні питань отримання місця в гуртожитку, умов проживання** тощо	1	2	3	4	99
3	для **отримання більш високих поточних оцінок в міжсесійний період**	1	2	3	4	99
4	за **підготовку та/або захист** *магістерських / бакалаврських / курсових робіт, рефератів, практичних, лабораторних* робіт тощо **або купували такі роботи** у викладачів без особистого їх створення	1	2	3	4	99
5	особисто викладачам *(наприклад, придбання підручників)* за **отримання заліку, складання іспиту, покращені оцінки під час складання сесії**, у т.ч. з метою отримання стипендії	1	2	3	4	99
6	особисто викладачам або адміністрації **при переведенні з контрактної на бюджетну форму навчання, на іншу спеціальність / факультет / у інший заклад вищої освіти**, за зміну **форми здобуття** вищої освіти (очна (денна, вечірня) / заочна тощо)	1	2	3	4	99
7	викладачам / адміністрації закладів вищої освіти тощо для вирішення **питань проходження / непроходження навчальної / виробничої**	1	2	3	4	99

	практики, стажування (у т.ч. за кордоном)					
8	адміністрації з метою **отримання диплома без проходження самого навчання** *(без відвідування занять)*	1	2	3	4	99
9	за сприяння **щодо вступу / навчання в аспірантурі** *(ад'юнктурі, творчій аспірантурі), у т.ч. здобуття наукових ступенів доктора філософії, доктора мистецтва тощо*	1	2	3	4	99
10	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99

Сфера 3: Послуги закладів освіти (початкова та середня освіта)

Попросіть респондента відповідати тільки про державні / комунальні заклади освіти, не відповідати про приватні.

31. Чи ви або члени вашої родини навчаєтесь зараз або навчалися протягом останніх 12 місяців у державних або комунальних навчальних закладах загальної середньої освіти (школи, гімназії, ліцеї)?

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 34).

32. Чи стикалися ви з корупцією *у закладах загальної середньої освіти* протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

33. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації у зв'язку із навчанням у цих установах?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі (грошові кошти або подарунки) чи надавали послуги	Ви або члени вашої родини **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або членів вашої родини **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	адміністрації при **вирішенні питань вступу / зарахування до навчального закладу** (у т.ч. до певного класу, групи)	1	2	3	4	99
2	**при переведенні в інший клас, групу, на іншу форму навчання**	1	2	3	4	99

3	**для отримання більш високих поточних оцінок під час навчання**	1	2	3	4	99
4	особисто вчителям, які навчали ваших дітей / вас, за **індивідуальне репетиторство, яке є умовою для отримання більш високих оцінок**	1	2	3	4	99
5	**за отримання бажаних оцінок у свідоцтві** про здобуття освіти	1	2	3	4	99
6	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*_____	1	2	3	4	99

Сфера 4: Послуги закладів освіти (комунальні дитячі садки)

Попросіть респондента відповідати тільки про комунальні заклади освіти, не відповідати про приватні.

34. Чи члени вашої родини навчаються зараз або навчалися протягом останніх 12 місяців у комунальних дитячих садках?

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 37).

35. Чи стикалися ви з корупцією *у дитячих садках* протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

36. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації у зв'язку із навчанням у цих установах?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі (грошові кошти або подарунки) чи надавали послуги	Ви або члени вашої родини **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або членів вашої родини **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	за **включення в чергу до дитячого садка** (зміну місця в черзі) **або вирішення інших важливих питань, пов'язаних із зарахуванням дитини до дитячого садка**	1	2	3	4	99
2	при вирішенні питань щодо **умов перебування дитини в дитячому садку** *(вибір групи, вихователя, питання харчування, організації занять тощо)*	1	2	3	4	99
3	вихователям групи **для кращого (особливого)**	1	2	3	4	99

	ставлення до вашої дитини (надання вашій дитині більше уваги тощо)					
4	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*_____	1	2	3	4	99

Сфера 5: Діяльність сервісних центрів МВС

37. Чи доводилося вам або членам вашої родини протягом останніх 12 місяців звертатися до *сервісних центрів МВС* *(колишні МРЕВ)*?

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 40).

38. Чи стикалися ви з корупцією *при зверненні до сервісних центрів МВС* протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

39. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації під час звернення до *сервісних центрів МВС* *(колишні МРЕВ)*?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги за	Ви або члени вашої родини **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або членів вашої родини **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	**реєстрацію (перереєстрацію)** транспортного засобу, **зняття з обліку транспортного засобу**	1	2	3	4	99
2	видачу (обмін) **посвідчення водія на право керування транспортним засобом** *(у т.ч. за складання теоретичного / практичного іспиту в сервісному центрі МВС*)*	1	2	3	4	99
3	отримання **номерних знаків** *(у т.ч. індивідуальних)* для транспортного засобу / відповідальне **збереження номерного знаку** *(за власником)* в сервісному центрі МВС	1	2	3	4	99
4	отримання документа (висновку) про **погодження переобладнання** *(зміну конструкції)* **транспортного засобу** в індивідуальному порядку**	1	2	3	4	99
5	отримання **адміністративних послуг поза чергою, швидко**	1	2	3	4	99

	або з іншим порушенням процедури					
6	отримання дозвільних **документів щодо перевезення небезпечних вантажів****	1	2	3	4	99
7	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією в сервісному центрі МВС *(зазначити)*_____	1	2	3	4	99
8	*Інша ситуація:* робили неофіційні платежі **працівнику автошколи** або надавали йому послуги за сприяння **при вирішенні питань в сервісному центрі МВС**	1	2	3	4	99

** респонденту потрібно уточнити, що ця ситуація стосується саме взаємодії з посадовими особами сервісних центрів МВС і не включає неправомірні платежі (послуги) працівникам автошкіл*

*** респонденту потрібно уточнити, що ця ситуація стосується саме взаємодії з посадовими особами сервісних центрів МВС і не включає неправомірні платежі (послуги) третім особам*

Сфера 6: Діяльність центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП)

Респонденту потрібно пояснити, що ЦНАПи можуть бути розміщені у приміщеннях місцевих органів виконавчої влади або органах місцевого самоврядування, але в цьому розділі йдеться саме про діяльність ЦНАП. Також ЦНАП може бути частиною мережі «Дія Центрів».

40. Чи доводилося вам або членам вашої родини протягом останніх 12 місяців звертатися до *центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП)*?

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 43).

41. Чи стикалися ви з корупцією *при зверненні до центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП)* протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

42. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації під час звернення до *центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП)*?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги за	Ви або члени вашої родини **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або членів вашої родини **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	отримання **послуг із земельних питань** *(у т.ч. при оформленні права власності на землю, розробці проєкту землеустрою тощо)*	1	2	3	4	99

Продовження додатка 1

2	оформлення (переоформлення) документів **щодо підприємницької діяльності** *(реєстрація, припинення діяльності, внесення даних до реєстрів, отримання дозволів та ліцензій тощо)*	1	2	3	4	99
3	оформлення документів **щодо нерухомості** *(реєстрація, отримання дозволів на будівництво та прийняття в експлуатацію нерухомості, перепланування, реконструкцію житла)*	1	2	3	4	99
4	отримання послуг з **реєстрації / зняття з реєстрації місця проживання** та оформлення витягу про реєстрацію місця проживання особи	1	2	3	4	99
5	оформлення (переоформлення) **закордонного паспорта**	1	2	3	4	99
6	оформлення / переоформлення **житлової субсидії**	1	2	3	4	99
7	оформлення **соціальних допомог та послуг** *(при народженні дитини, одиноким матерям, особам з інвалідністю, окремим соціальним групам (учасникам бойових дій, ВПО) тощо)*	1	2	3	4	99
8	під час **оновлення військово-облікових даних** військовозобов'язаних осіб *(уточнення відомостей, взяття на військовий облік / зняття з військового обліку, отримання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації)*					
9	оформлення документів щодо **транспортних засобів та посвідчення водія** *(реєстрація / перереєстрація транспортних засобів, обмін посвідчення водія або його видача у зв'язку із втратою / викраденням)*					
10	обслуговування **поза чергою,** сприяння в **записі на прийом** до ЦНАП					
11	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*_____	1	2	3	4	99

Сфера 7: Соціальний захист населення

Попросіть респондента відповідати тільки про державні послуги у сфері соціального захисту населення, не відповідати про приватні / волонтерські / міжнародні ініціативи у сфері соціальної підтримки.

43. Чи доводилося вам або членам вашої родини протягом останніх 12 місяців звертатися до *державних органів / установ* для отримання послуг у сфері *соціального захисту*?

Наприклад, ви зверталися (контактували) з питань оформлення певних соціальних статусів, виплат, допомог, послуг, пільг, субсидій, пенсій, у т.ч. для військовослужбовців та/або членів їхніх родин, отримання гуманітарної допомоги тощо.

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 47).

44. Чи стикалися ви з корупцією *при зверненні (контакті) до державних органів / установ для отримання послуг у сфері соціального захисту* протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

45. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації при зверненні (контакті) до *державних органів / установ для отримання послуг у сфері соціального захисту*?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги за	Ви або члени вашої родини **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або членів вашої родини **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	**призначення / перерахунок субсидій, пільг** (на оплату послуг ЖКГ, придбання дров / газу, оренду житла тощо)	1	2	3	4	99
2	**призначення / перерахунок пенсій**, обчислення страхового стажу або вирішення інших питань, пов'язаних із **пенсійним забезпеченням**	1	2	3	4	99
3	оформлення **соціальних допомог сім'ям та сім'ям із дітьми** (допомога на дітей одиноким матерям / батькам, малозабезпеченим сім'ям тощо)	1	2	3	4	99
4	оформлення / призначення статусу, пенсій, соціальних допомог тощо **особам та дітям з інвалідністю** *(крім осіб з інвалідністю внаслідок війни)*	1	2	3	4	99
5	надання **статусу учасника бойових дій (УБД), ветерана війни, особи з інвалідністю внаслідок війни** або оформлення / призначення **пенсій, допомог, використання пільг** зазначеними категоріями осіб та членами їх сімей	1	2	3	4	99
6	призначення допомог, використання пільг **внутрішньо переміщених осіб** (на оренду	1	2	3	4	99

	житла, виплати на проживання, оздоровлення та відпочинок дітей ВПО тощо)					
7	вирішення питань **забезпечення житлом** (у т.ч. соціальним житлом від держави, участь у програмі е-Оселя, пільгові кредити тощо) або **отримання грошової компенсації** за належні для отримання жилі приміщення	1	2	3	4	99
8	отримання допомог, пільг, компенсацій, послуг тощо **особам, постраждалим внаслідок збройної агресії рф**	1	2	3	4	99
9	отримання **гуманітарної допомоги** від держави *(продуктові набори, засоби гігієни, ліки, тимчасове житло тощо)*	1	2	3	4	99
10	вирішення питань, пов'язаних з **усиновленням, встановленням опіки, піклування над дитиною** та **іншими формами виховання** *(прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу тощо)*	1	2	3	4	99
11	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99

46. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації при зверненні до таких державних органів / установ для (з питань) отримання послуг у сфері соціального захисту?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	Робили неофіційні платежі (грошові кошти або подарунки) чи надавали послуги **представникам** *(у т.ч. на місцевому рівні – представникам територіальних управлінь, відділень тощо)*	Ви або члени вашої родини з власної ініціативи вирішили зробити це	Від вас або членів вашої родини вимагали зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Пенсійного фонду України *(у т.ч. представникам сервісних центрів Пенсійного фонду України)*	1	2	3	4	99
2	структурних підрозділів з питань соціального захисту населення обласних, районних державних адміністрацій та місцевих рад	1	2	3	4	99
3	Служби у справах дітей обласних, районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування	1	2	3	4	99
4	Центрів соціальних служб / Центрів надання соціальних послуг	1	2	3	4	99
5	Державної служби України у справах дітей	1	2	3	4	99
6	Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю	1	2	3	4	99

7	Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП)	1	2	3	4	99
8	Державної служби зайнятості	1	2	3	4	99
9	Територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП)	1	2	3	4	99
10	Іншого державного органу / установи *(зазначити)* _____	1	2	3	4	99

Сфера 8: Послуги енергетичних компаній (підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення)

Респонденту потрібно пояснити, що зазначені послуги не стосуються послуг, пов'язаних з поточними розрахунками.

47. Чи доводилося вам або членам вашої родини протягом останніх 12 місяців звертатися до компаній (підприємств), які надають послуги електро-, газо-, водопостачання та водовідведення *(крім послуг, пов'язаних з поточними розрахунками)*?

Інтерв'юер зачитує по черзі.

№	Послуги з підключення та обслуговування систем	Так	Ні
47.1	електропостачання	1	2
47.2	газопостачання	1	2
47.3	водопостачання та водовідведення	1	2

Якщо респондент відповідає «Ні» у всіх тематичних варіантах (№№ 47.1, 47.2, 47.3) – перехід до наступної сфери (питання № 50), якщо «Так» хоча б в одному тематичному варіанті – перехід до наступного питання № 48.

48. Чи стикалися ви або члени вашої родини з корупцією при зверненні до таких компаній (підприємств) протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Відповідь за кожним стовпцем надають респонденти, які обрали «Так» на тематичний варіант відповіді у питанні № 47 (наприклад, на питання № 48.1 відповідають респонденти, які відповіли «Так» на питання № 47.1, і т.д.).

За кожним стовпцем одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

	№ 48.1	№ 48.2	№ 48.3
	Електропостачання	Газопостачання	Водопостачання
Так, я особисто стикався	1	1	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2	2	2
Ні, не стикалися	3	3	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99	99	99

49. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації під час звернення до *таких компаній (підприємств)*?

Надайте відповідь у кожному рядку.

Відповідь за варіантами ситуацій по кожному тематичному блоку надають респонденти, які відповіли «Так» на тематичний варіант відповіді у питанні № 47 (наприклад, варіанти відповіді за блоком № 49.1 обирають респонденти, які відповіли «Так» на питання № 47.1, і т.д.).

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або	Ви або члени вашої родини **з власної**	Від вас або членів вашої родини	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

Продовження додатка 1

	подарунки) чи надавали йому послуги за	**ініціативи вирішили** зробити це	**вимагали** зробити це			
№ 49.1. Електропостачання						
1	**погодження проєктної документації** для подальшого приєднання приватного житла до мережі електропостачання / за **приєднання** приватного житла до **мережі електропостачання**	1	2	3	4	99
2	**непритягнення до відповідальності / нереагування на виявлені факти порушень** правил експлуатації електромережі, електроустановки чи електролічильника	1	2	3	4	99
3	за перерахування / списання / зменшення **боргів** за спожиту **електроенергію**	1	2	3	4	99
4	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99
№ 49.2. Газопостачання						
5	**підготовку / прискорення підготовки документації** із газопостачання або щодо **внесення змін** до неї	1	2	3	4	99
6	**підключення** приватного житла до газової мережі, незаконне **перепланування газопроводу**, **відновлення газопостачання** без законних на те підстав	1	2	3	4	99
7	**непритягнення до відповідальності / нереагування** на виявлені факти **незаконного приєднання** до газової мережі або за **порушення правил експлуатації** газових приладів і пристроїв, зокрема опломбування газового лічильника без повірки	1	2	3	4	99
8	за перерахування / списання / зменшення **боргів** за спожитий **газ**, його доставку	1	2	3	4	99
9	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99
№ 49.3. Водопостачання						
10	встановлення, опломбування, реєстрацію системи **обліку водопостачання та водовідведення**	1	2	3	4	99
11	непритягнення до відповідальності / нереагування (у т.ч. зменшення або анулювання штрафних санкцій) за виявлені факти **порушень**	1	2	3	4	99

	користування об'єктами системи водопостачання					
12	**відновлення / ремонт** систем водопостачання до багатоквартирного або приватного житлового будинку	1	2	3	4	99
13	за перерахування / списання / зменшення **боргів за водопостачання та водовідведення**	1	2	3	4	99
14	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99

Сфера 9: Будівництво та земельні відносини

50. Чи доводилося вам або членам вашої родини протягом останніх 12 місяців звертатися *до органів влади, установ та організацій за послугами у сфері будівництва та земельних відносин* *(з питань приватизації, володіння приміщень або земельних ділянок)***?**

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 53).

51. Чи стикалися ви з корупцією при зверненні *за послугами у сфері будівництва та земельних відносин* протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

52. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації під час звернення *за послугами у сфері будівництва та земельних відносин*?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги за	Ви або члени вашої родини **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або членів вашої родини **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	надання дозволу **на розробку** землевпорядної документації, її **погодження** для **приватизації присадибної ділянки**	1	2	3	4	99
2	прийняття (ухвалення) **рішення про приватизацію** (передачу у власність) **присадибної ділянки**	1	2	3	4	99
3	надання дозволу **на розробку** землевпорядної документації, її **погодження** для **приватизації земельної ділянки** для ведення **особистого селянського господарства**	1	2	3	4	99

4	**реєстрацію** земельної ділянки в Державному земельному кадастрі *(у т.ч. оформлення у власність земельних паїв)*	1	2	3	4	99
5	прийняття (ухвалення) **рішення про приватизацію (передачу у власність) земельної ділянки** для ведення особистого селянського господарства	1	2	3	4	99
6	**використання підставних людей** (*з невикористаним правом на безоплатну приватизацію)* з метою переоформлення **права власності** на таку ділянку в подальшому **на свою користь**	1	2	3	4	99
7	прийняття **рішення про зміну цільового призначення** земельної ділянки	1	2	3	4	99
8	отримання **дозвільної документації для будівництва або реконструкції** *(перепланування)* індивідуального будинку (квартири)	1	2	3	4	99
9	**введення в експлуатацію** нового індивідуального будинку або будинку (квартири) **після реконструкції** (перепланування)	1	2	3	4	99
10	**сприяння в отриманні** від органів державної влади (місцевого самоврядування) фінансової допомоги та/або будівельних матеріалів **для проведення робіт з відновлення** зруйнованого / пошкодженого житла	1	2	3	4	99
11	**отримання будівельного паспорта / містобудівних умов та обмежень** від відділу містобудування та архітектури обласних / районних / місцевих адміністрацій	1	2	3	4	99
12	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99

Сфера 10: Забезпечення правопорядку та протидія злочинності

53. Чи доводилося вам або членам вашої родини протягом останніх 12 місяців зустрічатися (контактувати) *з представниками правоохоронних органів* *(патрульна поліція, Національна поліція України, СБУ, прокуратура та інші) (крім сервісних центрів МВС)***?**

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до питання № 56.

54. Чи стикалися ви з корупцією при зустрічі (контакті) *з представниками правоохоронних органів* протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

55. Чи виникали у вас або членів вашої родини такі ситуації під час зустрічі (контакті) *з представниками правоохоронних органів або взаємодії з їх представниками*?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі правоохоронцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги	Ви або члени вашої родини **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або членів вашої родини **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	для уникнення відповідальності **під час перевірки поліцією документів**, які посвідчують особу або підтверджують право перебування в громадських місцях (*у разі встановлення відповідних обмежень*), а також **під час особистого поверхневого огляду***	1	2	3	4	99
2	для уникнення / зменшення відповідальності **за порушення Правил дорожнього руху** *(у т.ч. у зв'язку з ДТП, керуванням авто у стані сп'яніння, перевищенням швидкості, відсутністю необхідних документів)*	1	2	3	4	99
3	**під час перевірки патрульною поліцією на блокпостах** тощо **документів** *(які посвідчують особу, водійського посвідчення, документів на транспортний засіб, страхового полісу, документів на перевезення вантажу тощо)*	1	2	3	4	99
4	для уникнення / зменшення відповідальності **за <u>адміністративне</u> правопорушення, скоєне вами чи вашими близькими** *(крім правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху)*	1	2	3	4	99
5	для уникнення / зменшення відповідальності **за <u>злочин,</u> скоєний вами чи вашими близькими** *(приховування виявлених фактів кримінальних правопорушень, ненаправлення матеріалів до органу досудового розслідування, невідкриття /*	1	2	3	4	99

Продовження додатка 1

	закриття кримінального провадження, застосування більш «м'якої» статті, затягування розслідування тощо)					
6	для **пом'якшення обмежень**, пов'язаних **з досудовим розслідуванням злочину, скоєного вами чи вашими близькими** *(незастосування тримання під вартою, невилучення майна, ненакладення на нього арешту, своєчасне виконання рішення суду про зняття арешту з майна та повернення його власнику тощо)*	1	2	3	4	99
7	за проведення (сприяння в проведенні) **швидкого та об'єктивного розслідування правопорушення, жертвою якого є / були ви чи ваші близькі**, за *відшукування та повернення викраденого майна*	1	2	3	4	99
8	під час перевірки поліцейськими **військово-облікових документів**, уникнення адміністративного **затримання та доставлення до ТЦК**	1	2	3	4	99
9	для **пришвидшення бюрократичної процедури** або **незаконного отримання послуг / інформації** від працівників правоохоронних органів *(інформації з обмеженим доступом / службової інформації, персональних даних третіх осіб, які перебувають у володінні правоохоронних органів тощо)*	1	2	3	4	99
10	*за **повернення затриманого транспортного засобу** без офіційної сплати коштів за стоянку та відповідного штрафу*	1	2	3	4	99
11	*за **отримання дозволів / сертифікатів / довідок** (дозвіл на придбання, зберігання та носіння вогнепальної мисливської, холодної та іншої зброї, пристроїв; сертифікат відповідності; довідка про перевірку авто або особи тощо)*	1	2	3	4	99
12	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*_____	1	2	3	4	99

** респонденту потрібно пояснити, що ця ситуація не стосується документів, пов'язаних із правом керування / володіння транспортним засобом*

РОЗДІЛ 3. СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ РЕСПОНДЕНТА

Будь ласка, надайте відповіді про себе:

56. Стать *(Не зачитувати)*

1	Чоловіча
2	Жіноча

57. Вік. ***Скільки вам повних років?***

1	18–29 років
2	30–39 років
3	40–49 років
4	50–59 років
5	60–69 років
6	70 років і старші

58. Найвищий здобутий рівень освіти

1	Початкова або неповна середня
2	Повна середня загальна
3	Середня спеціальна (технікум, коледж)
4	Незакінчена вища
5	Повна вища (спеціаліст, бакалавр, магістр)
99	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

59. Тип зайнятості (соціальний статус). ***Який ваш основний рід занять?***
Якщо студент, учень на денній формі навчання працює, зазначте 9.

1	Працюю / повна зайнятість за наймом
2	Працюю / неповна зайнятість за наймом
3	Власник бізнесу або ФОП
4	Зайнятий індивідуальною трудовою діяльністю, але не маю зареєстрованого підприємства
5	Зайнятий домашнім господарством, не шукаю роботу
6	Непрацюючий пенсіонер
7	Безробітний, шукаю роботу
8	Тимчасово не працюю, не шукаю роботу
9	Студент, учень, курсант на денній формі навчання
99	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

60. Як ви оцінюєте матеріальне становище своєї родини?

1	Змушені економити на харчуванні
2	Вистачає на харчування та необхідний одяг, взуття. Для таких покупок як гарний костюм, мобільний телефон, пилосос необхідно заощадити або позичити
3	Вистачає на харчування, одяг, взуття, інші покупки. Але для придбання речей, які дорого коштують (таких, як телевізор, холодильник), необхідно заощадити або позичити
4	Вистачає на харчування, одяг, взуття, дорогі покупки. Для таких покупок, як машина, квартира,

	необхідно заощадити або позичити
5	Усі необхідні покупки можу зробити в будь-який час
99	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

Додаток 2

до Методики стандартного
опитування щодо корупції в Україні
(пункт 4.2 розділу IV)

Форма А2

А2. АНКЕТА ОПИТУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ (БІЗНЕСУ)

РОЗДІЛ 1. ПОКАЗНИКИ СПРИЙНЯТТЯ КОРУПЦІЇ

Розділ 1.1. Пріоритетність проблем

1. Як ви вважаєте, наскільки серйозними є перераховані нижче проблеми для України?
Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	Проблеми	Зовсім не серйозна	Скоріше не серйозна	Частково так, частково ні	Скоріше серйозна	Дуже серйозна	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Висока вартість життя та низькі доходи	1	2	3	4	5	99
2	Злочинність	1	2	3	4	5	99
3	Корупція	1	2	3	4	5	99
4	Безробіття	1	2	3	4	5	99
5	Висока вартість і низька якість медичних послуг	1	2	3	4	5	99
6	Висока вартість і низька якість житлово-комунальних транспортних та інших послуг	1	2	3	4	5	99
7	Несправедливість у системі правосуддя	1	2	3	4	5	99
8	Збройна агресія рф проти України	1	2	3	4	5	99
9	Низька якість освіти	1	2	3	4	5	99
10	Захоплення влади олігархами	1	2	3	4	5	99
11	Міграція населення з України	1	2	3	4	5	99
12	Інше *(зазначити)*_____	1	2	3	4	5	99

Розділ 1.2. Розуміння та сприйняття поширеності корупції

2. Наскільки серйозною проблемою для України ви вважаєте такі типи корупції?

№ з/п	Типи корупції	Зовсім не серйозна	Скоріше не серйозна	Частково так, частково ні	Скоріше серйозна	Дуже серйозна	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

1	Політична корупція на найвищому рівні (наприклад, в Уряді чи Верховній Раді України)	1	2	3	4	5	99
2	Корупція в бізнесі (наприклад, при взаємодії бізнесу та чиновників)	1	2	3	4	5	99
3	Повсякденна побутова корупція (наприклад, у школах та лікарнях)	1	2	3	4	5	99

3. На ваш погляд, чи перелічені нижче ситуації є проявами корупції або іншими порушеннями антикорупційного законодавства?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	Ситуації	Так	Ні	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Депутат міської ради бере участь в голосуванні щодо виділення земельної ділянки підприємству, яке належить його зятю	1	2	3
2	На вимогу лікаря пацієнт платить йому безпосередньо 10 000 гривень для проведення операції або іншого лікування	1	2	3
3	Пацієнт дарує лікарю букет квітів вартістю 500 гривень після успішної операції або лікування	1	2	3
4	Директор школи бере свою дружину на посаду завуча в цій же школі	1	2	3
5	Абітурієнт за конкурсом вступає до закладу вищої освіти, в якому його мати є деканом іншого факультету	1	2	3
6	Міністр охорони здоров'я є власником мережі аптек	1	2	3
7	Пенсіонерка дає 50 гривень поштарці, коли та принесла їй пенсію додому	1	2	3
8	Депутат сільської ради голосує за рішення про виплату премії співробітникам виконкому сільської ради	1	2	3
9	Депутат Верховної Ради України приймає пропозицію бізнесмена профінансувати навчання дитини цього депутата в закордонному університеті	1	2	3
10	Компанія сплачує міській раді додаткову суму для прискорення одержання дозволу на будівництво відповідно до офіційного прейскуранта послуг	1	2	3
11	Батьки семикласниці за власною ініціативою купують мікроскоп для кабінету біології в її школі	1	2	3
12	Вчитель математики повідомляє батькам учня, що той потребує додаткових платних занять саме з ним як вчителем	1	2	3

ПРОЧИТАЙТЕ РЕСПОНДЕНТУ ТАКУ ПРИМІТКУ:

***Корупція** передбачає різні форми поведінки. У цьому дослідженні нам хотілось би, щоб ви розуміли корупцію як*

*1) **зловживання** публічним службовцем (державним службовцем або службовцем органів місцевого самоврядування) або службовими особами підприємств (організацій) своїми службовими повноваженнями з метою одержання хабаря (неправомірної вигоди);*

*2) **надання хабаря (неправомірної вигоди)** публічному службовцю (державному службовцю або службовцю органів місцевого самоврядування) або службовій особі підприємств (організацій) з метою схилити його до зловживання своїми службовими повноваженнями.*

*Таким чином, корупція завжди пов'язана **з неправомірною вигодою** (гроші, інше майно, переваги, пільги, послуги тощо), яку публічний службовець або службова особа підприємств (організацій) фактично отримує чи намагається отримати як плату **за зловживання своїми службовими повноваженнями чи пов'язаними з ними можливостями**.*

Продовження додатка 2

4. На вашу думку, наскільки корупція поширена в таких сферах?

Надайте відповідь, використовуючи 5-бальну шкалу, де:

«1» – відсутня, «2» – майже відсутня, «3» – інколи поширена, інколи ні, «4» – дещо поширена, «5» – дуже поширена.

№ з/п	Сфери	Відсутня	Майже відсутня	Інколи поши-рена, інколи ні	Дещо поширена	Дуже поширена	Важко сказати / Відмова *(Не зачиту-вати)*
1	Митна справа *(митний контроль, оформлення митних документів тощо)*	1	2	3	4	5	99
2	Публічні закупівлі	1	2	3	4	5	99
3	Будівництво та земельні відносини *(приватизація, розробка та затвердження проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, будівництво / реконструкція об'єктів нерухомості, інфраструктурних об'єктів, доріг тощо)*	1	2	3	4	5	99
4	Аграрні відносини	1	2	3	4	5	99
5	Лісове господарство *(заготівля і реалізація деревини, лісовідтворення)*	1	2	3	4	5	99
6	Надрокористування *(видобування корисних копалин (нафта, газ, вугілля, буртин, граніт, пісок тощо))*	1	2	3	4	5	99
7	Використання інших природних ресурсів *(мисливське, рибне, водне господарство)*	1	2	3	4	5	99
8	Послуги енергетичних компаній (послуги з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення, *крім послуг, пов'язаних з поточними розрахунками*)	1	2	3	4	5	99
9	Оподаткування	1	2	3	4	5	99
10	Державне регулювання та контроль у сфері господарської діяльності *(Держпродспоживслужба, пожежний нагляд, архітектурно-будівельний контроль, Антимонопольний комітет України, органи у сфері технічного регулювання, стандартизації, сертифікації, метрології, у т.ч. оформлення ліцензій, документів дозвільного характеру, проведення перевірок тощо)*	1	2	3	4	5	99
11	Судочинство	1	2	3	4	5	99
12	Забезпечення правопорядку та протидія злочинності *(діяльність Національної поліції України, СБУ, органів прокуратури, Бюро економічної безпеки України та інших правоохоронних органів)*	1	2	3	4	5	99
13	Відновлення (відбудова) України	1	2	3	4	5	99
14	Інша *(зазначити)*	1	2	3	4	5	99

5. Скажіть, будь ласка, чи є поширеними в тій сфері бізнесу, де працює ваше підприємство, такі випадки корупції (підприємці пропонують або отримують хабарі, неофіційні послуги, використовують зв'язки тощо)?

Надайте відповідь, використовуючи 5-бальну шкалу, де:

«1» – відсутні, «2» – майже відсутні, «3» – інколи поширені, інколи ні, «4» – дещо поширені, «5» – дуже поширені.

№ з/п	Випадки	Відсутні	Майже відсутні	Інколи поши-рена, інколи ні	Дещо поширені	Дуже поширені		Важко сказати / Відмова *(Не зачиту-вати)*
1	Корупція при взаємодії **з посадовими особами** органів державної влади (*отримання дозволів, ліцензій, легалізація бізнесу тощо)*	1	2	3	4	5		99
2	Корупція при взаємодії **з компаніями, які надають послуги** з електро-, газо-, водопостачання, водовідведення, перевезення вантажів	1	2	3	4	5		99
3	«Відкати», підкупи при взаємодії з іншими суб'єктами господарювання при веденні бізнесу	1	2	3	4	5		99

6. На вашу думку, наскільки корупція поширена в Україні загалом?

Надайте відповідь, використовуючи 5-бальну шкалу, де:

«1» – відсутня, «2» – майже відсутня, «3» – інколи поширена, інколи ні, «4» – дещо поширена, «5» – дуже поширена.

1	2	3	4	5

Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

7. На вашу думку, як змінився рівень корупції в Україні за останні 12 місяців?

Дуже знизився	1
Скоріше знизився	2
Не змінився	3
Скоріше зріс	4
Дуже зріс	5

Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Розділ 1.3. Оцінка антикорупційної політики держави та обізнаність щодо неї

8. На вашу думку, хто відповідальний за подолання корупції в Україні?

*Зазначте не більше ніж **три** варіанти.*

Президент України / Офіс Президента України	1
Верховна Рада України	2
Кабінет Міністрів України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади	3
Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)	4
Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)	5
Державне бюро розслідувань (ДБР)	6
Служба безпеки України (СБУ)	7

Національна поліція України	8
Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП)	9
Прокуратура *(крім Спеціалізованої антикорупційної прокуратури)*	10
Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)	11
Державна служба фінансового моніторингу України	12
Бюро економічної безпеки України	13
Вищий антикорупційний суд (ВАКС)	14
Суди *(крім Вищого антикорупційного суду)*	15
Обласні органи влади	16
Місцеві органи влади	17
Інший (*зазначити*) _____	18

Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

9. На вашу думку, наскільки ефективною (результативною) є діяльність із запобігання та протидії корупції в Україні?

Надайте відповідь, використовуючи 5-бальну шкалу, де:

«1» – зовсім неефективна (нерезультативна), «2» – мало ефективна (результативна), «3» – інколи ефективна (результативна), інколи ні, «4» – дещо ефективна (результативна), «5» – дуже ефективна (результативна).

1	2	3	4	5	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

10. На вашу думку, наскільки ефективна (результативна) антикорупційна діяльність таких державних органів?

Респонденту потрібно пояснити, що в цьому питанні термін «антикорупційна діяльність» означає діяльність відповідного органу влади із запобігання та/або протидії корупції.

Надайте відповідь у кожному рядку, використовуючи 5-бальну шкалу, де:

«1» – зовсім неефективна (нерезультативна), «2» – мало ефективна (результативна), «3» – інколи ефективна(результативна), інколи ні, «4» – дещо ефективна (результативна), «5» – дуже ефективна (результативна).

№ з/п		1	2	3	4	5		Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Президент України / Офіс Президента України	1	2	3	4	5		99
2	Верховна Рада України	1	2	3	4	5		99
3	Кабінет Міністрів України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади	1	2	3	4	5		99
4	Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)	1	2	3	4	5		99
5	Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)	1	2	3	4	5		99
6	Державне бюро розслідувань (ДБР)	1	2	3	4	5		99
7	Служба безпеки України (СБУ)	1	2	3	4	5		99
8	Національна поліція України	1	2	3	4	5		99
9	Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП)	1	2	3	4	5		99
10	Прокуратура *(крім Спеціалізованої антикорупційної прокуратури)*	1	2	3	4	5		99

11	Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)	1	2	3	4	5		99
12	Державна служба фінансового моніторингу України	1	2	3	4	5		99
13	Бюро економічної безпеки України							
14	Вищий антикорупційний суд (ВАКС)	1	2	3	4	5		99
15	Суди *(крім Вищого антикорупційного суду)*	1	2	3	4	5		99
16	Обласні органи влади	1	2	3	4	5		99
17	Місцеві органи влади	1	2	3	4	5		99
18	Інше *(зазначити)* _____	1	2	3	4	5		99

11. Наскільки ви вважаєте себе обізнаним / обізнаною щодо діяльності таких державних органів?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п		Достатньо обізнаний	Поверхнево обізнаний	Зовсім не обізнаний	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)	1	2	3	99
2	Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)	1	2	3	99
3	Державне бюро розслідувань (ДБР)	1	2	3	99
4	Національна поліція України	1	2	3	99
5	Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП)	1	2	3	99
6	Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)	1	2	3	99
7	Вищий антикорупційний суд (ВАКС)	1	2	3	99
8	Бюро економічної безпеки України	1	2	3	99

12. У яких сферах, на ваш погляд, необхідно в першу чергу боротися з корупцією?

*Зазначте не більше ніж **три** варіанти.*

№ з/п	Сфера
1	Митна справа *(митний контроль, оформлення митних документів тощо)*
2	Публічні закупівлі
3	Будівництво та земельні відносини *(приватизація, розробка та затвердження проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, будівництво / реконструкція об'єктів нерухомості, інфраструктурних об'єктів, доріг тощо)*
4	Аграрні відносини
5	Лісове господарство *(заготівля і реалізація деревини, лісовідтворення)*
6	Надрокористування *(видобування корисних копалин (нафта, газ, вугілля, буртин, граніт, пісок тощо))*
7	Використання інших природних ресурсів *(мисливське, рибне, водне господарство)*
8	Послуги енергетичних компаній (послуги з підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення, *крім послуг, пов'язаних з поточними розрахунками*)
9	Оподаткування
10	Державне регулювання та контроль у сфері господарської діяльності *(Держпродспоживслужба, пожежний нагляд, архітектурно-будівельний контроль, Антимонопольний комітет України, органи у сфері технічного регулювання, стандартизації, сертифікації, метрології, у т.ч. оформлення ліцензій, документів дозвільного характеру, проведення перевірок тощо)*

Продовження додатка 2

11	Судочинство
12	Забезпечення правопорядку та протидія злочинності *(діяльність Національної поліції України, СБУ, органів прокуратури, Бюро економічної безпеки України та інших правоохоронних органів)*
13	Відновлення (відбудова) України
14	Інша *(зазначити)*

Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

13. Наскільки ви вважаєте ваше підприємство обізнаним / обізнаною щодо таких електронних сервісів з надання державних послуг онлайн?

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	Сервіси	Ви знаєте про цей сервіс і **користу-валися ним**	Ви достатньо знаєте про цей сервіс, щоб ним скористатися у разі потреби, але ще **не користувалися** ним	Ви лише поверхнево знаєте про цей сервіс і не користувалися ним	Ви **не знаєте** про цей сервіс	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Електронна система публічних закупівель **Prozorro / Prozorro Market**	1	2	3	4	99
2	**Електронний кабінет** на сайті Державної податкової служби України *(подання звітності, заяв, отримання довідок тощо)*	1	2	3	4	99
3	Онлайн-**послуги з питань реєстрації / зміни діяльності** суб'єктів господарювання *(Портал Дія тощо)*	1	2	3	4	99
4	Онлайн-сервіси для **отримання грантів від держави** на створення або розвиток власного бізнесу *(програма «єРобота» через Портал Дія тощо)*	1	2	3	4	99
5	Подання заяви для **приєднання бізнесу до програми єВідновлення** (Портал Дія)	1	2	3	4	99
6	Електронні сервіси **з питань будівництва, землі, нерухомості** на Порталі Дія або електронних сервісах органів державної влади *(реєстрація прав на нерухоме майно, видача будівельного паспорта, дозвіл на виконання будівельних робіт, заява на надання містобудівних умов і обмежень для забудови, послуги від Держгеокадастру тощо)*	1	2	3	4	99
7	Електронні сервіси **з питань комерційного**	1	2	3	4	99

	транспорту на Порталі Дія або через електронні сервіси органів державної влади *(ліцензії, дозволи на перевезення, «еЧерга» для водіїв вантажівок на пунктах пропуску на кордоні, оформлення* європротоколу тощо*)*					
8	**Отримання витягів / довідок** через Портал Дія або електронні сервіси органів державної влади *(відомості щодо платника податків, з Державного земельного кадастру тощо)*	1	2	3	4	99

Розділ 1.4. Ставлення до проявів корупції

Прожективні ситуації

Прожективна ситуація 1

Уявіть ситуацію. Ви звернулися до державної установи за довідкою, яка вам терміново необхідна для вирішення справи в інтересах підприємства. Вам повідомили, що термін її виготовлення – 30 днів, але вам вона потрібна у коротший термін. Коли ви вийшли з кабінету, то випадкова людина в коридорі вам розповіла, що його знайомий отримав таку довідку наступного дня, сплативши 1000 гривень керівнику відділу, що видає такі довідки.

14. Якими, найімовірніше, були б ваші дії в такій ситуації?

Можете обрати кілька варіантів відповіді.

Буду чекати 30 днів	1
Сплатив би 1000 гривень, але не маю коштів для цього	2
Шукав би знайомих чи близьких, які б допомогли пришвидшити отримання довідки	3
Сплатив би 1000 гривень	4
Написав би скаргу про корупцію в установі до органу вищого рівня	5
Написав би заяву до правоохоронних органів	6
Звернувся б до медіа (надав журналістам ці факти)	7
Інший варіант *(зазначити)* _____	8
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Прожективна ситуація 2

Уявіть ситуацію. В організації (підприємстві), де ви працюєте, ваш колега повідомив компетентні органи про корупційний злочин, вчинений іншим співробітником.

15. Яке ваше ставлення до дій вашого колеги?

Повністю схвалюю	1
Скоріше схвалюю	2
Нейтральне	3
Скоріше засуджую	4
Повністю засуджую	5
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

16. На вашу думку, чи може надання хабаря, неофіційних послуг або подарунка бути виправданим, якщо це необхідно для вирішення важливої справи для підприємства, у якому ви працюєте?

Завжди може бути виправдане	1
У більшості випадків може бути виправдане	2
У більшості випадків не може бути виправдане	3
Ніколи не може бути виправдане	4
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

17. Чи подали б ви скаргу до органів влади або до правоохоронних органів у зв'язку з випадком корупції?

Так	1
Ні	2
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

18. Чи потрапляли ви протягом останніх 12 місяців у ситуацію, коли подарунок чи хабар могли б допомогти вам у вирішенні важливої справи для підприємства, у якому ви працюєте, але ви утрималися від такого способу розв'язання проблеми?

1	Так	
2	Ні	Перехід до питання № 20
99	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	

19. Якою була причина, що стримала вас від корупційного способу розв'язання проблеми?

1	Моя принципова позиція – не давати хабарі
2	Побоювався(-лася) бути викритим(-ою), понести відповідальність за це
3	Не знав(-ла), як це зробити
4	Не мав(-ла) для цього грошей чи інших можливостей
5	Не був(-ла) упевнений(-а), що «хабарник» дійсно допоможе у вирішенні проблеми
6	Не хотів(-ла) «бруднитися»
7	Жодна із перелічених причин
99	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

20. За яких умов ви готові повідомити про корупційні дії посадовця по відношенню до вашого підприємства?

1	Повідомлю за будь-яких умов («мене ніщо не зупинить»)
2	Якщо платіж, що його вимагає посадовець, суттєво перевищує «загальноприйнятий»
3	Якщо буде гарантовано безпеку для мене та мого підприємства
4	За умови справедливого розслідування корупційного випадку
5	Якщо мої дії та дії мого підприємства абсолютно законні
6	Не повідомлю у жодному випадку
7	Інше *(зазначити)*_____
8	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

Розділ 1.5. Ставлення до викривачів

21. Яке ваше ставлення до людей, які подають скарги (повідомлення) до органів влади або до правоохоронних органів у зв'язку з випадком корупції?

Одна відповідь.

Повністю схвалюю	1
Скоріше схвалюю	2
Нейтральне	3
Скоріше засуджую	4
Повністю засуджую	5

Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

РОЗДІЛ 2. ПОКАЗНИКИ КОРУПЦІЙНОГО ДОСВІДУ В СФЕРАХ

Респонденту потрібно пояснити, що всі питання цього розділу стосуються періоду оцінки протягом останніх 12 місяців (тобто дій респондентів, наявності у них контактів з державними та недержавними інститутами чи їхніми представниками, їх перебування у певних контактних ситуаціях).

22. Чи стикалися ви з корупцією останні 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо <u>в інтересах підприємства</u>, у якому ви працюєте?

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але стикалися працівники підприємства (як його представники)	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Якщо відповідь в питанні № 22 = 1 або 2 – перехід до питання № 23, якщо інші варіанти – до питання № 24.

23. Чи подавали ви *(як керівник / представник підприємства)* **скаргу до органів влади або до правоохоронних органів у зв'язку з випадком корупції?**

Так	1
Ні	2
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Сфера 1: Послуги енергетичних компаній (підключення та обслуговування систем електро-, газо-, водопостачання та водовідведення)

Респонденту потрібно пояснити, що зазначені послуги не стосуються послуг, пов'язаних з поточними розрахунками.

24. Чи доводилося вам *(як керівнику / представнику підприємства)* **/ вашому підприємству протягом останніх 12 місяців звертатися до компаній (підприємств), які надають послуги електро-, газо-, водопостачання та водовідведення** *<u>(крім послуг, пов'язаних з поточними розрахунками)</u>***?**

Інтерв'юер зачитує по черзі.

№	Послуги з підключення та обслуговування систем	Так	Ні
24.1	електропостачання	1	2
24.2	газопостачання	1	2
24.3	водопостачання та водовідведення	1	2

Якщо респондент відповідає «Ні» у всіх тематичних варіантах (№№ 24.1, 24.2, 24.3) – перехід до наступної сфери (питання № 27), якщо «Так» хоча б в одному тематичному варіанті – до наступного питання № 25.

25. Чи стикалися ви *(як керівник / представник підприємства)* **з корупцією при зверненні до таких компаній (підприємств) протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?**

Відповідь за кожним стовпцем надають респонденти, які обрали «Так» на тематичний варіант відповіді у питанні № 24 (наприклад, на питання № 25.1 відповідають респонденти, які відповіли «Так» на питання № 24.1, і т.д.).

За кожним стовпцем одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

	№ 25.1	№ 25.2	№ 25.3
	Електропостачання	Газопостачання	Водопостачання

Так, я особисто стикався	1	1	1
Я не стикався, але члени моєї сім'ї стикалися	2	2	2
Ні, не стикалися	3	3	3
Важко сказати / Відмова (*Не зачитувати*)	99	99	99

26. Чи виникали у вас / працівників підприємства (як його представників) **такі ситуації під час звернення за послугами до *таких компаній (підприємств*)?**

Надайте відповідь у кожному рядку.

Відповідь за варіантами ситуацій по кожному тематичному блоку надають респонденти, які відповіли «Так» на тематичний варіант відповіді у питанні № 24 (наприклад, варіанти відповіді за блоком № 26.1 обирають респонденти, які відповіли «Так» на питання № 24.1, і т.д.).

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги за	Ви або працівники підприємства **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або працівників підприємства **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
	№ 26.1. Електропостачання					
1	**погодження проєктної документації** для подальшого приєднання **<u>багатоквартирного житлового будинку</u>** до мережі електропостачання / за **приєднання багатоквартирного житлового будинку** до мережі електропостачання	1	2	3	4	99
2	**погодження проєктної документації** для подальшого приєднання **<u>нежитлового об'єкта</u>** до мережі електропостачання / за **приєднання нежитлового об'єкта** до мережі електропостачання	1	2	3	4	99
3	**непритягнення до відповідальності / нереагування на виявлені факти порушень** правил експлуатації електромережі, електроустановки чи електролічильника	1	2	3	4	99
4	перерахування / списання / зменшення боргів за спожиту **електроенергію**	1	2	3	4	99
5	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99
	№ 26.2. Газопостачання					
6	**підготовку / прискорення підготовки документації** із газопостачання або щодо **внесення змін** до неї	1	2	3	4	99
7	**підключення /** проходження **щорічної процедури погодження підключення**	1	2	3	4	99

Продовження додатка 2

	багатоквартирного житлового будинку до **газопостачання**, незаконне **перепланування газопроводу, відновлення газопостачання** без законних на те підстав					
8	**підключення /** проходження **щорічної процедури погодження підключення нежитлового об'єкта** до **газопостачання**, незаконне **перепланування газопроводу, відновлення газопостачання** без законних на те підстав	1	2	3	4	99
9	укладення (переукладання) **договору на постачання природного газу за нижчою ціною**, що встановлена для іншої категорії споживачів	1	2	3	4	99
10	**непритягнення до відповідальності / нереагування** на виявлені факти **незаконного приєднання до газової мережі** або за **порушення правил експлуатації** газових приладів і пристроїв, зокрема опломбування газового лічильника без повірки	1	2	3	4	99
11	**неперешкоджання** у здійсненні господарської діяльності шляхом припинення / обмеження газоспоживання	1	2	3	4	99
12	перерахування / списання / зменшення **боргів** за спожитий **газ**, його доставку	1	2	3	4	99
13	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99
№ 26.3. Водопостачання						
14	встановлення, опломбування, реєстрацію **системи обліку водопостачання та водовідведення**	1	2	3	4	99
15	**непритягнення до відповідальності / нереагування** *(у т.ч. зменшення або анулювання штрафних санкцій)* за виявлені факти **порушень користування об'єктами системи водопостачання**	1	2	3	4	99
16	вирішення питань **приєднання до систем водовідведення та їх експлуатації**	1	2	3	4	99
17	**відновлення / ремонт** систем водопостачання будівель	1	2	3	4	99
18	перерахування / списання / зменшення **боргів** за послуги з	1	2	3	4	99

	водопостачання та водовідведення					
19	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99

Сфера 2: Будівництво та земельні відносини

27. Чи доводилося вам *(як керівнику / представнику підприємства)* **/ вашому підприємству протягом останніх 12 місяців звертатися *до органів влади, установ та організацій за послугами у сфері будівництва та земельних відносин*** *(з питань приватизації, володіння приміщень або земельних ділянок)***?**

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 30).

28. Чи стикалися ви *(як керівник / представник підприємства)* **з корупцією при зверненні *за послугами у сфері будівництва та земельних відносин* протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?**

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але стикалися працівники підприємства (як його представники)	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

29. Чи виникали у вас / працівників підприємства (як його представників) **такі ситуації під час звернення *за послугами у сфері будівництва та земельних відносин*?**

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги за	Ви або працівники підприємства **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або працівників підприємства **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	вирішення питання щодо **передачі земельної ділянки** в користування або у власність, у тому числі без застосування процедури аукціонів	1	2	3	4	99
2	нереагування на **неправомірне користування земельною ділянкою** після закінчення строку дії договору оренди земельної ділянки	1	2	3	4	99
3	вирішення питань щодо **зміни цільового призначення** землі	1	2	3	4	99
4	**необ'єктивну нормативну грошову оцінку земельної ділянки**, що призводить до заниження розміру орендної плати за користування землями державної та комунальної власності	1	2	3	4	99

5	**укладення з постійним користувачем земельної ділянки договору** про спільну діяльність для здійснення будівництва на такій земельній ділянці	1	2	3	4	99
6	**надання містобудівних умов та обмежень** забудови земельної ділянки	1	2	3	4	99
7	отримання **дозволу** на будівництво / реконструкцію *(об'єкти класу* СС2, СС3)* або за реєстрацію (внесення) **повідомлення** про початок виконання будівельних робіт *(об'єкти класу СС1)*	1	2	3	4	99
8	**прийняття об'єкта нерухомості в експлуатацію** *(отримання сертифіката про прийняття об'єкта в експлуатацію (об'єкти класу СС2, СС3) або реєстрацію декларації про готовність до експлуатації (об'єкти класу СС1)*	1	2	3	4	99
9	**сприяння в отриманні** від органів державної влади (місцевого самоврядування) фінансової допомоги та/або будівельних матеріалів **для проведення робіт з відновлення** зруйнованих / пошкоджених будівель, споруд	1	2	3	4	99
10	отримання **будівельного паспорта / містобудівних умов та обмежень** від відділу містобудування та архітектури обласних / районних / місцевих адміністрацій	1	2	3	4	99
11	отримання **технічних умов для проєктування об'єктів** як вихідних даних для розроблення проєктної документації	1	2	3	4	99
12	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*_____	1	2	3	4	99

** за класом наслідків (відповідальності) об'єкти можуть бути віднесені до об'єктів з незначними (СС1), середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками*

Сфера 3: Забезпечення правопорядку та протидія злочинності

30. Чи доводилося вам *(як керівнику / представнику підприємства)* **/ вашому підприємству протягом останніх 12 місяців зустрічатися (контактувати)** ***з представниками правоохоронних органів*** *(Національна поліція України, СБУ, прокуратура, Бюро економічної безпеки України)* ***з питань діяльності вашого підприємства*****?**

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 33).

31. Чи стикалися ви *(як керівник / представник підприємства)* **з корупцією при зустрічі (контакті)** ***з представниками правоохоронних органів*** **протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?**

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але стикалися працівники підприємства (як його представники)	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

32. Чи виникали у вас / працівників підприємства (як його представників) **такі ситуації при зустрічі (контакті)** ***з представниками правоохоронних органів*****?**

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі правоохоронцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги	Ви або працівники підприємства **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або працівників підприємства **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	за **невтручання в діяльність / нестворення перешкод** для **законної** діяльності підприємства	1	2	3	4	99
2	за **«кришування» незаконного** (неліцензованого, без дозволу тощо) **бізнесу** представниками правоохоронних органів	1	2	3	4	99
3	для уникнення або зменшення **<u>кримінальної відповідальності</u>** за правопорушення, **скоєне представниками вашого підприємства** та яке пов'язане зі здійсненням ним **господарської діяльності** *(приховування виявлених фактів кримінальних правопорушень, ненаправлення матеріалів до органу досудового розслідування, невідкриття / закриття кримінального провадження, застосування більш «м'якої» статті, затягування розслідування тощо)*	1	2	3	4	99
4	для уникнення або зменшення відповідальності **за <u>адміністративне правопорушення,</u> скоєне представниками вашого підприємства** та яке пов'язане зі здійсненням ним **господарської діяльності** *(наприклад, здійснення господарської діяльності без належного дозволу, ліцензії; порушення правил перевезення вантажів,*	1	2	3	4	99

	пасажирів тощо, податкові правопорушення тощо)					
5	за проведення (сприяння в проведенні) **швидкого та об'єктивного розслідування злочину, збитки (шкоду)** від якого заподіяно вашому **підприємству**	1	2	3	4	99
6	за ініціювання розслідування щодо **правопорушень, скоєних конкурентами**	1	2	3	4	99
7	**пом'якшення / незастосування процесуальних обмежень під час досудового розслідування** *(вилучення / арешт майна, грошових коштів, документів, техніки, своєчасне виконання рішення суду про зняття арешту з майна та повернення його власнику тощо)*	1	2	3	4	99
8	для **пришвидшення бюрократичної процедури** або **незаконного отримання послуг / інформації** від працівників правоохоронних органів	1	2	3	4	99
9	за **повернення затриманого транспортного засобу** без офіційної сплати коштів за стоянку та відповідного штрафу	1	2	3	4	99
10	за отримання **сертифікатів, дозволів, довідок,** необхідних для діяльності вашого підприємства *(наприклад, встановлення і використання систем відеоспостереження, тривожної сигналізації, погодження на використання спеціальних транспортних засобів тощо)*	1	2	3	4	99
11	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*_____	1	2	3	4	99

Сфера 4: Оподаткування

33. Чи доводилося вам *(як керівнику / представнику підприємства)* **/ вашому підприємству протягом останніх 12 місяців зустрічатися (контактувати)** ***з представниками податкових органів* з питань діяльності вашого підприємства*?**

** представники податкових органів – посадові / службові особи Державної податкової служби України та її територіальних підрозділів*

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 36).

Продовження додатка 2

34. Чи стикалися ви *(як керівник / представник підприємства)* **/ ваше підприємство з корупцією при зустрічі (контакті) *з представниками податкових органів* протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?**

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але стикалися працівники підприємства (як його представники)	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

35. Чи виникали у вас / працівників підприємства (як його представників) **такі ситуації при зустрічі (контакті) *з представниками податкових органів*?**

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги	Ви або працівники підприємства **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або працівників підприємства **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	за **супровід податкового адміністрування** підприємства	1	2	3	4	99
2	за **оформлення дозвільних документів** (зокрема ліцензій) **на право виробництва** певних видів товарів	1	2	3	4	99
3	**за оформлення дозвільних документів** (зокрема ліцензій) **на право роздрібної / оптової торгівлі** певними видами товарів	1	2	3	4	99
4	для отримання **позитивних результатів під час проведення перевірки** представниками податкової служби *(зокрема пов'язаних з: нефіксацією порушень, зменшенням / уникненням штрафних санкцій за результатами перевірок, обіцянкою не направляти результати перевірок до правоохоронних органів)*	1	2	3	4	99
5	за дії, пов'язані з **нефіксацією під час перевірки виявлених порушень** обліку **працівників** *(неоформлення працівників підприємством)*	1	2	3	4	99
6	за **непроведення позапланових перевірок** вашого підприємства або **виключення з плану-графіка** проведення планових документальних перевірок	1	2	3	4	99
7	за дії та рішення, що **сприяли відшкодуванню ПДВ** вашому підприємству *(зокрема пов'язані з реєстрацією податкових накладних в ЄРПН, виключенням вашого підприємства з переліку*	1	2	3	4	99

	«ризикових» підприємств, проведенням перевірки для підтвердження відшкодування)					
8	за вирішення **питань, пов'язаних з податковим боргом** *(зокрема його відстрочення, розстрочення, списання, визнання «безнадійним» тощо)*	1	2	3	4	99
9	за вирішення питань щодо **контролю за правильністю надання та обліку податкових пільг**	1	2	3	4	99
10	за сприяння щодо **вирішення питання ліквідації підприємства**	1	2	3	4	99
11	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*_____	1	2	3	4	99

Сфера 5: Державне регулювання та контроль у сфері господарської діяльності

36. Чи доводилося вам *(як керівнику / представнику підприємства)* **/ вашому підприємству протягом останніх 12 місяців зустрічатися (контактувати)** ***з представниками сфери державного регулювання та контролю у сфері господарської діяльності*** *(Держпродспоживслужба, пожежний нагляд, архітектурно-будівельний контроль, у т.ч. під час оформлення ліцензій, документів дозвільного характеру, проведення перевірок тощо)***?**

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 40).

37. Чи стикалися ви *(як керівник / представник підприємства)* **/ ваше підприємство з корупцією при зустрічі (контакті)** ***з представниками сфери державного регулювання та контролю у сфері господарської діяльності*** **протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?**

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але стикалися працівники підприємства (як його представники)	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

38. Чи виникали у вас / працівників підприємства (як його представників) **такі ситуації при зустрічі (контакті)** ***з представниками сфери державного регулювання та контролю у сфері господарської діяльності*****?**

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі (грошові кошти або подарунки) чи надавали послуги	Ви або працівники підприємства **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або працівників підприємства **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	за ***видачу, переоформлення, відновлення дії ліцензії*** або	1	2	3	4	99

Продовження додатка 2

	розширення провадження виду господарської діяльності ліцензіатом					
2	під час ***проведення перевірок додержання вашим підприємством вимог ліцензійних умов***, у т.ч. під час ***складання актів*** за результатами їх проведення, ***видачі розпоряджень*** про усунення порушень ліцензійних умов	1	2	3	4	99
3	за *«позитивні рішення»* щодо вашого підприємства під час ***розгляду скарг*** на рішення, дії (бездіяльність) *органу ліцензування**	1	2	3	4	99
4	за видачу, проведення дозвільної (погоджувальної) процедури, переоформлення ***документів дозвільного характеру***	1	2	3	4	99
5	під час ***здійснення заходів державного нагляду / контролю*** (проведення *перевірок, ревізій, оглядів, обстежень* тощо)**	1	2	3	4	99
6	за *«позитивні рішення»* щодо вашого підприємства під час ***оскарження рішень органів державного нагляду / контролю****	1	2	3	4	99
7	за ***вирішення питань відновлення виробництва*** (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг вашим підприємством після призупинення	1	2	3	4	99
8	за ***незастосування штрафних санкцій*** до вашого підприємства у разі невиконання приписів, розпоряджень та інших розпорядчих документів *органу державного нагляду / контролю***	1	2	3	4	99
9	під час ***розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції*** та/або ***проведення розслідувань*** за цими заявами і справами, у т.ч. під час ***проведення перевірок*** (*повноваження АМКУ*)	1	2	3	4	99
10	під час ***розгляду скарг про порушення порядку проведення процедур публічних закупівель***, у т.ч. щодо тендерної документації та/або прийнятих рішень, дії чи бездіяльності замовника (*повноваження АМКУ*)*	1	2	3	4	99
11	Інша ситуація, яка була пов’язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99

** оскарження рішень у цій сфері не стосується оскарження у порядку звернення до суду*

*** необхідно уточнити респонденту, що* ***на період дії воєнного стану позапланові заходи державного нагляду (контролю)*** *дозволено здійснювати на підставі рішень центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах, лише за наявності загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань*

39. Чи виникали у вас / працівників підприємства (як його представників) **такі ситуації при зустрічі (контакті)** ***з представниками сфери державного регулювання та контролю у сфері господарської діяльності*****?**

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі (грошові кошти або подарунки) чи надавали послуги **представникам**	Ви або працівники підприємства **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або працівників підприємства **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру	1	2	3	4	99
2	Державної податкової служби України	1	2	3	4	99
3	Державної митної служби України					
4	Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужби)	1	2	3	4	99
5	Державної служби України з надзвичайних ситуацій *(контроль у сфері пожежної та техногенної безпеки)*	1	2	3	4	99
6	Державної служби України з питань праці	1	2	3	4	99
7	Державної інспекції архітектури та містобудування України	1	2	3	4	99
8	органів архітектурно-будівельного контролю на місцевому рівні (*виконавчий орган сільської, селищної, міської ради / структурний підрозділ Київської та Севастопольської міськдержадміністрації)*	1	2	3	4	99
9	Державної служби України з безпеки на транспорті	1	2	3	4	99
10	Антимонопольного комітету України	1	2	3	4	99
11	органів у сфері технічного регулювання, стандартизації, сертифікації, метрології	1	2	3	4	99
12	Іншого органу *(зазначити)*	1	2	3	4	99

Продовження додатка 2

Сфера 6: Митна справа (митний контроль, оформлення митних документів тощо)

40. Чи доводилося вам *(як керівнику / представнику підприємства)* **/ вашому підприємству протягом останніх 12 місяців зустрічатися (контактувати)** ***з представниками митних органів*****?**

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 44).

41. Чи стикалися ви *(як керівник / представник підприємства)* **/ ваше підприємство з корупцією при зустрічі (контакті)** ***з представниками митних органів*** **протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?**

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але стикалися працівники підприємства (як його представники)	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

42. Чи виникали у вас / працівників підприємства (як його представників) **такі ситуації при зустрічі (контакті)** ***з представниками митних органів*****?**

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги за	Ви або працівники підприємства **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або працівників підприємства **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	**невідображення дійсних результатів** здійснення митного контролю, зокрема **нефіксування** під час митного огляду / опитування виявленого **порушення митних правил** *(недекларування товарів, декларування недостовірних відомостей про товари тощо)*	1	2	3	4	99
2	невжиття заходів у разі **декларування неправдивих даних** щодо **митної вартості** (заниження) та/або необхідних для визначення **коду** згідно з УКТ ЗЕД* і/чи **країни походження** при митному оформленні товарів, транспортних засобів	1	2	3	4	99
3	сприяння в **митному оформленні транспортних засобів** *(автомобілів, мотоциклів тощо),* що **імпортуються**	1	2	3	4	99
4	митне оформлення **товарів, що вивозяться за межі митної території України**	1	2	3	4	99

Продовження додатка 2

	без фактичного перетину такими товарами митного кордону України					
5	врегулювання питань, пов'язаних зі **зберіганням товарів, транспортних засобів** комерційного призначення **на складах митних органів**	1	2	3	4	99
6	**регулярне / довготривале / на постійній основі сприяння діяльності** вашого підприємства щодо проходження митних формальностей	1	2	3	4	99
7	видачу **сертифіката з перевезення (походження) товару EUR.1 / EUR-MED** на підставі **неправдивих документів**, наданих для підтвердження преференційного походження товарів	1	2	3	4	99
8	**сприяння переміщенню** у пунктах пропуску через державний кордон товарів / транспортних засобів **як гуманітарної допомоги** без належного митного контролю / оформлення / сплати митних платежів	1	2	3	4	99
9	безпідставне **надання авторизації на поміщення товару у певний митний режим** та подальше **нездійснення контролю** за дотриманням **умов митного режиму** *(наприклад, тимчасове ввезення, переробка на митній території України тощо)*	1	2	3	4	99
10	безпідставне **надання дозволу** або **авторизації** на **провадження певного виду діяльності,** контроль за яким здійснюють митні органи *(наприклад, експлуатація митного складу, магазину безмитної торгівлі, здійснення митної брокерської діяльності тощо)*	1	2	3	4	99
11	**інші форми сприяння**, не зазначені вище, під час **проходження митних формальностей** (митного оформлення та/або митного контролю) (*наприклад, проходження митних формальностей поза чергою, допомога у швидшому*					

	оформленні документів, уникнення штучних затримок тощо)					
12	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*_____	1	2	3	4	99

* *УКТ ЗЕД* – Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності

Якщо респондент зазначає варіант відповіді «Від вас або працівників підприємства вимагали зробити це» у питанні № 42 принаймні на один з пунктів 1–11 – перехід до питання № 43, якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до питання № 44.

43. Якщо від вас або працівників підприємства вимагали зробити неофіційні платежі (грошові кошти / подарунки) чи послуги за сприяння у вирішення питань, пов'язаних з діяльністю митниці *(проходження митних формальностей тощо)***, то від кого була отримана така вимога?**

Можна обрати декілька варіантів відповіді, якщо в різних ситуаціях вимогу висували різні особи.

Представник митного органу	1
Митний представник (у т.ч. митний брокер)	2
Інший посередник (адвокат, представник логістичної компанії тощо)	3
Інше *(зазначити)*	4
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Сфера 7: Судочинство

44. Чи доводилося вам *(як керівнику / представнику підприємства)* **/ вашому підприємству протягом останніх 12 місяців зустрічатися (контактувати)** ***з представниками судових органів*** *(без врахування контактів з представниками органів виконання судових рішень)***?**

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до питання № 47.

45. Чи стикалися ви *(як керівник / представник підприємства)* **/ ваше підприємство з корупцією при зустрічі (контакті)** ***з представниками судових органів*** *(без врахування контактів з представниками органів виконання судових рішень)* **протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?**

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але стикалися працівники підприємства (як його представники)	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

46. Чи виникали у вас / працівників підприємства (як його представників) **такі ситуації при зустрічі (контакті)** ***з представниками судових органів*** *(без врахування контактів із представниками органів виконання судових рішень)***?**

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або	Ви або працівники підприємства	Від вас або працівників підприємства	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

	подарунки) чи надавали йому послуги	**з власної ініціативи вирішили** зробити це	**вимагали** зробити це			
1	за послуги, пов'язані із судовим розглядом **господарських справ, стороною** в яких є **ваше підприємство**	1	2	3	4	99
2	за послуги, пов'язані із судовим розглядом **адміністративних справ щодо визнання протиправними** нормативно-правового або індивідуального акта (рішення), дій чи бездіяльності органу влади чи його посадової особи	1	2	3	4	99
3	для уникнення (зменшення) відповідальності **за правопорушення, скоєне представниками вашого підприємства** та яке пов'язане **з його господарською діяльністю**	1	2	3	4	99
4	**ускладнення діяльності іншого підприємства** за рахунок використання засобів забезпечення позову в господарському та цивільному провадженні (арешт майна, заборона дій щодо майна, зупинення митного оформлення товарів тощо)	1	2	3	4	99
5	за послуги, пов'язані з розглядом справ щодо **процедури санації** (банкрутства) підприємства	1	2	3	4	99
6	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*_____	1	2	3	4	99

Сфера 8: Публічні закупівлі

47. Чи доводилося вам *(як керівнику / представнику підприємства)* **/ вашому підприємству протягом останніх 12 місяців брати участь у публічних закупівлях?**

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до наступної сфери (питання № 51).

48. Чи стикалися ви *(як керівник / представник підприємства)* **з корупцією під час участі у публічних закупівлях протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?**

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але стикалися працівники підприємства (як його представники)	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Продовження додатка 2

49. Чи виникали у вас / працівників вашого підприємства (як його представників) **такі ситуації під час участі у публічних закупівлях протягом останніх 12 місяців?**

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю / посадовій особі замовника (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги за	Ви або працівники підприємства **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або працівників підприємства **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	встановлення ***дискримінаційних умов*** тендерної документації, орієнтованої на заздалегідь визначеного учасника – ваше підприємство	1	2	3	4	99
2	встановлення дискримінаційних умов у проєкті договору про закупівлю, що ***укладається з використанням електронного каталог***у, орієнтованих на заздалегідь визначеного учасника – ваше підприємство	1	2	3	4	99
3	штучне ***завищення очікуваної вартості або обсягів*** предмета закупівлі з метою подальшої передачі частини вигоди замовнику *(«надання відкату»)*	1	2	3	4	99
4	умисне ***штучне дроблення предмета закупівлі*** для можливості укладення *прямих договорів*	1	2	3	4	99
5	***ігнорування недоліків / недостовірної інформації у тендерних пропозиціях***, наданих вашим підприємством (*надання переваги* вашому підприємству під час розгляду тендерних пропозицій – для вибору вашого підприємства переможцем закупівлі)	1	2	3	4	99
6	необґрунтоване ***відхилення тендерних пропозицій інших учасників*** процедури закупівлі (*надання переваги* вашому підприємству під час розгляду тендерних пропозицій – для вибору вашого підприємства переможцем закупівлі)	1	2	3	4	99
7	необґрунтовану ***відміну замовником процедури закупівлі*** (у разі, якщо ваше підприємство не обрано переможцем процедури закупівлі)	1	2	3	4	99
8	умисне ***необґрунтоване укладення додаткових угод*** до договору про закупівлю (внесення змін до договору)	1	2	3	4	99

	щодо збільшення вартості товарів / послуг / робіт тощо					
9	умисне необґрунтоване ***укладення додаткових угод до договору*** про закупівлю (внесення змін до договору), що призвело до *зниження якості предмета закупівлі* без зміни його вартості або *зменшення фактичних витрат* виконавця	1	2	3	4	99
10	***закупівлю неякісних*** товарів / робіт / послуг, які відрізняються або *не відповідають вимогам* тендерної документації, або ***недопостачання*** товарів / робіт / послуг, приймання продукції, яка не відповідає умовам договору, тощо	1	2	3	4	99
11	укладення ***прямого договору*** *без належного обґрунтування* (у зв'язку з воєнним станом)	1	2	3	4	99
12	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99

50. Як часто ви або працівники вашого підприємства (як його представники) **стикалися під час участі у публічних закупівлях протягом останніх 12 місяців <u>із вимогами</u>, які, на вашу думку, були <u>дискримінаційними</u>?**

*Респонденту потрібно пояснити, що у цьому питанні під **дискримінаційними вимогами** слід розуміти **вимоги, встановлені без об'єктивних причин**, що **обмежують участь** вашого підприємства **у закупівлі** (наприклад: технічні вимоги, орієнтовані на продукцію виключно одного виробника; вимога подання акта огляду об'єкта, підписаного замовником, тощо).*

Одна відповідь.

Ніколи не стикалися	1
Рідко стикалися (менше ніж у 25% закупівель)	2
Часто стикалися (від 25% до 50% закупівель)	3
Дуже часто стикалися (понад 50%, але менше ніж у 75% закупівель)	4
Майже завжди стикалися (75% закупівель і більше)	5
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

Сфера 9: Сфера відновлення (відбудови) України

51. Чи доводилося вам *(як керівнику / представнику підприємства)* **/ вашому підприємству протягом останніх 12 місяців звертатися (контактувати)** ***до органів влади, установ та організацій*** **з питань відновлення (відбудови) України або залучатися до процесів відновлення (відбудови) України?**

*Респонденту потрібно пояснити, що у цьому опитуванні під **відновленням (відбудовою) України** слід розуміти діяльність, спрямовану на подолання гуманітарних, соціальних, економічних, екологічних та інших наслідків, спричинених збройною агресією російської федерації проти України, яка полягає у відновленні (будівництво, ремонт, реконструкція, придбання тощо чи отримання фінансових ресурсів для таких процесів) зруйнованого / пошкодженого майна та інфраструктури, шкода та збитки яким завдані бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, спричиненими військовою агресією російської федерації проти України.*

Контакт та залучення представників бізнесу до сфери відновлення (відбудови) України слід розуміти у двох аспектах:

діяльність, пов'язана зі сприянням з боку державних органів (установ, організацій) щодо відновлення та відшкодування збитків зруйнованого / пошкодженого майна, інфраструктури вашого підприємства, спричинених збройною агресією російської федерації проти України, а також надання пільг, кредитів, допомог, грантів тощо для відновлення та/або покращення діяльності вашого підприємства;

участь вашого підприємства в інфраструктурних, соціальних, житлових та інших проєктах з відновлення (відбудови) України (наприклад: участь у будівництві шкіл, лікарень, житлових будинків, об'єктів енергетики, мереж газо- / водопостачання, промисловості тощо, зруйнованих в результаті бойових дій, ракетних обстрілів, облаштування тимчасового житла для ВПО; будівництво нових об'єктів інфраструктури для соціально-економічного зростання тощо).

Так	1
Ні	2

Якщо респондент відповідає «Ні» – перехід до питання № 54.

52. Чи стикалися ви *(як керівник / представник підприємства)* **/ ваше підприємство з корупцією при звернені (контакті) до *органів влади, установ та організацій* з питань відновлення (відбудови) України або залучення до процесів відновлення (відбудови) України протягом останніх 12 місяців – тобто ви давали або від вас вимагали хабаря, використовували зв'язки тощо?**

Одна відповідь. Якщо сам респондент стикався, відмітьте лише відповідь «1».

Так, я особисто стикався	1
Я не стикався, але стикалися працівники підприємства (як його представники)	2
Ні, не стикалися	3
Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99

53. Чи виникали у вас / працівників підприємства (як його представників) **такі ситуації при зверненні (контакті) до *органів влади, установ та організацій* з питань відновлення (відбудови) України або залученні до процесів відновлення (відбудови) України?**

Надайте відповідь у кожному рядку.

№ з/п	**Ситуація** Робили неофіційні платежі службовцю (грошові кошти або подарунки) чи надавали йому послуги за	Ви або працівники підприємства **з власної ініціативи вирішили** зробити це	Від вас або працівників підприємства **вимагали** зробити це	Інше	Такої ситуації не було	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*
1	***фіксацію факту знищення / пошкодження майна*** вашого підприємства в результаті збройної агресії рф та/або ***доведення причинно-наслідкового зв'язку*** між бойовими діями та знищенням / пошкодженням майна (*під час подання заяви до Національної поліції України* для відкриття кримінального провадження, *під час складання відповідних актів* працівниками Державної служби України з надзвичайних ситуацій тощо)	1	2	3	4	99
2	***необґрунтоване завищення оцінки завданих збитків (шкоди)*** та/або ***визначення упущеної вигоди*** для вашого підприємства внаслідок збройної агресії рф *з метою збільшення суми відшкодування*	1	2	3	4	99
3	***отримання пільгового кредитування*** для вашого	1	2	3	4	99

Продовження додатка 2

	підприємства на відновлення частково або повністю зруйнованих внаслідок бойових дій виробничих потужностей *(наприклад, державна програма «Доступні кредити 5-7-9%»* тощо*)*					
4	вирішення питання ***отримання державної допомоги в переміщенні потужностей*** вашого підприємства із зони бойових дій до безпечних регіонів України *(державна програма релокації підприємств)*	1	2	3	4	99
5	***отримання грантів*** для вашого підприємства для започаткування бізнесу, розвитку підприємництва *(наприклад, урядовий проєкт «єРобота» тощо)*	1	2	3	4	99
6	сприяння у виборі вашого підприємства ***переможцем у публічних закупівлях*** для реалізації проєктів у сфері відновлення (відбудови) України	1	2	3	4	99
7	встановлення ***необґрунтовано завищених цін (вартості)*** на товари / послуги / роботи, що надає ваше підприємство, під час проведення публічних закупівель у сфері відновлення (відбудови) України *(очікується, що ваше підприємство буде переможцем тендеру)*	1	2	3	4	99
8	***сприяння у співпраці та отриманні коштів*** міжнародної технічної допомоги, міжнародних грантів, допомог тощо від міжнародних організацій, донорів на реалізацію проєктів з відновлення (відбудови) України, які будуть спрямовані для відновлення / розвитку вашого підприємства	1	2	3	4	99
9	***фіктивне встановлення (визначення, надання) пільг*** для товарів / послуг / робіт, що надає ваше підприємство, у сфері відновлення (відбудови) України, *без подальшої реальної участі* вашого підприємства у процесах відновлення (відбудови) України	1	2	3	4	99
10	***укладання з вашим підприємством прямого договору*** на закупівлю товарів / робіт / послуг без проведення	1	2	3	4	99

	конкурентної процедури закупівель відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі»					
11	***надання попередньої оплати*** (авансування) за постачання товарів, виконання робіт / послуг у сфері відновлення (відбудови) України вашому підприємству, *у т.ч. в більшому розмірі та/або на довший строк погашення*	1	2	3	4	99
12	***підписання актів приймання-передачі*** товарів / робіт / послуг, актів ***виконання робіт / послуг*** у сфері відновлення (відбудови) України, у разі *їх неповного та/або неякісного надання / виконання*	1	2	3	4	99
13	Інша ситуація, яка була пов'язана з корупцією *(зазначити)*	1	2	3	4	99

РОЗДІЛ 3. СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ РЕСПОНДЕНТА

54. *(для юридичних осіб)* **У якому регіоні України зареєстроване підприємство?**
(для ФОПів) **У якому регіоні України ви зареєстровані як фізична особа – підприємець?**
Одна відповідь.

1	Вінницька область
2	Волинська область
3	Дніпропетровська область
4	Донецька область
5	Житомирська область
6	Закарпатська область
7	Запорізька область
8	Івано-Франківська область
9	Київська область
10	Кіровоградська область
11	Луганська область
12	Львівська область
13	Миколаївська область
14	Одеська область
15	Полтавська область
16	Рівненська область
17	Сумська область
18	Тернопільська область
19	Харківська область
20	Херсонська область
21	Хмельницька область
22	Черкаська область
23	Чернівецька область
24	Чернігівська область
25	м. Київ

55. ***Скільки людей працює на підприємстві?***
Одна відповідь.

		ФОП	Юридичні особи
1	до 10 осіб	1	1
2	від 11 до 50 осіб	2	2
3	від 51 до 250 осіб	3	3
4	понад 250 осіб	4	4
99	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*	99	99

56. Сфера діяльності підприємства. ***Який основний вид діяльності підприємства?***

1	Сільське господарство
2	Видобувна промисловість
3	Виробництво металу та металообробка
4	Хімічна промисловість, нафтохімія та виробництво гумових та пластмасових виробів
5	Машинобудування, виробництво автотранспортних засобів, комп'ютерів
6	Деревообробна промисловість, виробництво меблів та паперу
7	Виробництво будівельних матеріалів
8	Харчова промисловість, тютюн
9	Виробництво тканин, одягу чи взуття
10	Поліграфічна промисловість
11	Інші виробництва *(зазначити)* _____
12	Будівництво
13	Торгівля та ремонт
14	Тимчасове розміщення та організація харчування
15	Інформаційні технології
16	Діяльність транспорту та зв'язку
17	Фінансова та страхова діяльність
18	Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям
19	Комунальні послуги
20	Послуги у галузі освіти та соціальної сфери
21	Надання інших послуг *(зазначити)* _____
99	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

57. Посада

1	Власник чи співвласник бізнесу
2	Директор, заступник директора
3	Керівник відділу, підрозділу
4	Бухгалтер, заступник бухгалтера
5	Інша посада, яка передбачає керівництво підприємством *(зазначити)* ____
6	Інше

Будь ласка, ***надайте відповіді про себе****:*

58. Стать *(Не зачитувати)*

1	Чоловіча
2	Жіноча

59. Вік. ***Скільки вам повних років?***

1	18–29 років
2	30–39 років
3	40–49 років
4	50–59 років

5	60–69 років
6	70 років і старші
99	Важко сказати / Відмова (*Не зачитувати*)

60. Рівень освіти

1	Початкова або неповна середня
2	Повна середня загальна
3	Середня спеціальна (технікум, коледж)
4	Незакінчена вища
5	Повна вища (спеціаліст, бакалавр, магістр)
99	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*

61. Чи є серед ваших близьких (чоловік, дружина, батько, мати, дід, баба, брат, сестра, онуки, невістка та ін.) особи, які належать (належали в минулому) до таких категорій?

1	Народний депутат чи депутат місцевої ради
2	Державний службовець на керівних посадах в органах державної влади та місцевого самоврядування
3	Державний службовець на інших посадах в органах державної влади та місцевого самоврядування
4	Працівник правоохоронних органів (поліція, прокуратура, СБУ, Бюро економічної безпеки України)
5	Військовослужбовець командного складу
6	Суддя / працівник суду
7	Жодного з переліку
99	Важко сказати / Відмова *(Не зачитувати)*